

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) Author(s):	Michaëlis, Karin.
Titel Title:	<u>Kyllingesorger : en lille Roman.</u>
Udgavebetegnelse Edition Statement:	2. Oplag.
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn ; Kristiania : Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, 1907
Fysiske størrelse Physical extent:	219 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

KARIN MICHAËLIS

KYLLINGESORGER

ANDET OPLAG

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1907

KYLLINGESORGER

KARIN MICHAËLIS
—
KYLLINGESORGER

EN LILLE ROMAN

ANDET OPLAG

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA
1907

FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

FØRSTE DEL

Jonna gik omkring og pustede ud efter Brevet.

Inges Breve var altid de rene Rystelser, enten der saa stod godt eller ondt i dem. Og Jonna havde det nu med at blive forskrækket. Heller ikke overkom hun ret meget ad Gangen, og i Dag baade Brevet og Stovasken

Man da hun fik sundet sig lidt og huskede paa, at Brevet jo indeholdt lutter Glæde, gik Frygtagtigheden over, og hun blev saa ganske lykkelig.

At Inge virkelig skulde giftes igen, skulde og vilde og maatte

Inge, Søsteren, hvem hun undte Alverdens Glæde og sin egen med.

At denne kære og forkælede og omtum-

lede Søster nu endelig engang lod Ro falde paa sig, holdt op med sin Faren og Flakken og blev Frue

Saa behøvede hun da ikke én Vinter til at gaa i evig Gys for Themsen og Taagen og Inges uhjælpelig sørgelige Pengeforhold. Nu var der en Mand, som stod inde for, at hun hverken frøs eller sultede eller løb sin Vej eller fandt paa andet galt.

Jonna bredte Armene ud i sin Stue som for at omfavne den elskede Søster, og kom saa i Tanker om Pengene.

Pengene, Pengene

Skaffes maatte de, telegraferes over skulde de, og helst paa en Studs. Hun fik sin Hjertebanken og følte sig maalløs.

Det var Vaskedag og begge Pigerne tog i med, og hun skulde have Børnene om sig, det var en Aftale. Børnene havde hun nu puttet over i Barnekamret, men hvorlænge blev de dèr, og hvad kunde de ikke hitte paa af slemt og galt?

Men skaffes skulde Pengene. Jonna

smilede saa underfundigt for sig selv, som om hun tænkte paa at bedrage sin Mand. Det gjorde hun ogsaa.

Ellers faldt det hende da ikke ind at købe saameget som et Snørebaand uden Ernsts Vidende, men gjaldt det Inge, saa var ingen Løgn for besværlig.

Og hvor havde hun løjet for Inges Skyld — Horder af Løgne, der bagefter jog omkring inde i hendes frygtsomme Samvittighed som de vildeste piskende Furier.

Men Inge og Inge og Inge igen! Inge var for Jonna det, som Solen er for de smaa Blomster paa Vejkanten. Naar Inge straaledede, saa aabnede Jonna sit Væsens blide Kalk i uendelig og sød Glæde, men naar Inge lukkede sig til eller klagede, stod Jonna paa Stedet og visnede.

Inges Brudedragt skulde være . . . skulde være af Firkløver, af lutter grønne, friske Firkløver, som hun, Jonna, alene samlede, ved Dag og ved Nat i alle de samfulde Marker og Enge hele Jylland igennem. Ja!

Jonna følte det i Øjeblikket, som om hun var af Glas, af Krystal, og som om Hjertet var en lille klingende Klokke, der bragte Krystallet i Svingning. Hun stod og lyttede ind i sig selv, saa lille, spæd af Lemmer, saa spinkel af Aasyn, et Barn, og Mor til tre Børn og . . .

Men du godeste Gud, hvor havde hun bævet for Inges Breve, for Poststemplerne: Rio! Capetown! New York! Madrid! Kairo! Og for Indholdet, oppe og nede, Sorg og Glæde, Forelskelse, Fortvivlelse, Armod og altfor mange Penge, aldrig to Breve ens. Om der saa endda havde staaet et Mærke udvendig, der betød, at Brevet bragte godt eller ondt. Men Inge var netop saa uberegnelig.

Engang kom et Brev forsynet med Guld-lak og fornemt Vaaben, og saa indeholdt det, at nu gik Inge ombord i en Amerika-damper som Kahytsjomfru, fordi hun ejede ikke Pengene til Billet. Og naar Inge maatte til Amerika, naturligvis, saa maatte hun.

Alt hvad Inge tog sig for, var noget hun maatte — med Vold og Magt og mod al Fornuft.

Jonna havde saa mangen Gang forklaret sig selv, at det var dumt saadan at samle alle sine Følelser paa ét Punkt, naar det ene Punkt fór omkring som en Komet, dog derfor blev det jo ikke anderledes.

Men nu var det Alvor. Jonna havde Inges Ord for, at *Mr. Forbes Trewitt-Lynn* var den eneste Mand i Verden, der ikke blot havde fængslet hende men fra nu af skulde være Fangevogter over hele hendes Liv og raade for enhver af hendes Handlinger.

Ung var han jo ikke, og hvidt Haar omtrent havde han, men hans Øjne var, sagde Inge, som „blaa Lyn“ — og Inge havde jo altid haft Passion for de vildeste Uvejr. Desuden var han en berømt Advokat, og ejede han oppe i Skotland et gammelt Gods med Sagn og Spøgelser og store Skove.

Men Inge tog ikke en Mand hverken

for Godsets Skyld eller for Berømmelsen, *det* vidste Jonna.

Ja, gid han saa vilde holde hende fast og passe paa, hun ikke lærte ham udenad. For det var det værste med Inge, at dem hun kunde udenad, dem blev hun ked af, og saa gik hun sin Vej fra dem, uden Forlov og uden Farvel, vilde bare ikke mere, var færdig med det.

Jonna tog sig til Kinderne, hun blev varm og rød. Inges Rygte Men nu, naar Inge igen blev lovformelig viet, aah, det maatte da hjælpe paa Rygtet.

Og hvad vilde Ernst sige? Ernst, som . . .

Ikke engang at maatte skrive til sin Søster for sin Mand! Men det var de Penge

Jonna sneg sig ud og gjorde sig fine Venner med Bertha, saa Bertha slap Vasken og lovede at tage sig af Børnene. Jonna drog derpaa et Lettelsens Suk, hun var saa sandelig helst fri for Børnene, og de brød sig heller ingen Døjt om hende.

— Aah, gaa du bare, sagde de, naar hun kom, hvis der da ikke var noget, de vilde opnaa.

Pengene!

Inge skulde kun have lidt til at pynte sig for, naar hun nu skulde forestilles i Familien: — Hvis du har nogle Kniplinger eller den Slags!

Og saa Penge til Brudekjolen. Alt det øvrige kom af sig selv. Jonna overlagde: Dr. Gether og Sparebogen, og saa Brillant-brosjen fra Aases Fødsel. Ernst blev nok meget ilter, naar han hørte, hun havde „tabt“ den, men hellere hans Vrede, end at Inge ikke skulde blive fin.

Der var vist ikke synderligt mere i Sparebogen. Jonna tog den frem. Paa den ene Side stod der Indskud, paa den anden de hævede Beløb, der skulde først tælles sammen og saa trækkes fra, den Umag var for stor, det kunde regnes ud omme i Banken.

Ellers var der jo Dr. Gether, han havde

laant hende før til Inge, hvormeget mon hun i Grunden skyldte ham?

Jonna stod og tog Tøjet paa foran Spejlet. En lille brun Dragt og derunder blegrødt. Hun holdt af blegrødt, fra hun legede med Dukker.

Var det nu virkelig sandt, som Ernst sagde, at hendes Smil var upaalideligt, naar hun saa paa Mænd?

Nej, Smilet var da virkelig paalideligt nok, det var snarere den Rødmen — og det gik aldrig over.

Dengang som ung Pige var hun slet ikke saadan, men lige fra Dagen efter Brylluppet. Som om en lille Rest af skamfuld Hukommelse meldte sig, saa saare hun kom ud for Mænds Blik.

Og det var nu sandt, at efter Bordet, naar de havde spist og drukket, kom der noget i deres Øjne og i deres Fingre, noget som For ved Bordet saa de ikke til hende, dèr var de nøjet med Politik og Forretning.

Jonna Krog var længe om at faa Hatten til at sidde lige, hun skulde ikke have noget af, man sagde, den fløj paa tre Haar — hvad den gerne vilde.

Saa gik hun, med et lille sippet Smil om Munden.

Jonna var slet ikke for at komme paa Gaden nu, midt paa den højlyse Dag. Hele Varde vidste jo, at hun havde Storvask, og saa blev der skumlet.

Men Inge! Inge! Inge! klang det i Glasvæggene, og saa pyt med hele Varde og alle de Koholdermadammer.

Medens hun let og sagtelig gik frem, rodede hun i Hukommelsen som i en Kramkiste. De tønderske Kniplinger paa Børnenes Daabskjole — Inge skulde have dem.

Men naar saa . . . En Rødmesky pustede henover hendes Ansigt. Den Tid og den Sorg.

Og Bedstemors Mantille — vel var Graa-værket lidt medtaget af Møl og Slid, men

Hermelinskanten var da fin endnu, omend noget gulladen. Hun skulde have den.

Jonna skottede til Vinduerne, om nogen sad og bemærkede, at Fru Krog skulkede fra sin Vaskedag.

Forleden drømte hun igen og livsaligt og med Gysen om Natten efter Konfirmationen, da Inge klatrede opad Espalieret med alle sine Gaver i en Klemmepose. Og dèr sad saa Inge siden paa Sengekanten med de bare Ben i Svanedunstøflerne, med spansk Kniplingssjal om Skuldrene, tosset og graadig af Glæde over at være voksen og eje alle de kønne Ting. Men Gaasekød fik hun paa Kroppen af Kulde.

Det var eneste Gang de to Søstre — og i Hemmelighed — sov i samme Seng, siden Faderen „rendte bort“ og giftede sig med en anden.

Mødige Erindringer om Barnesorg slog sammen over Jonna, som om hun midt i den sollyse Gade havde traadt i en kold Skygge.

Inge havde faret saa langt omkring og selv oplevet saameget mærkværdigt, at hun nok havde glemt alt det, men Jonna maatte nu evig og altid tænke tilbage til Nørresundby og den grønne Gaard og Inge.

Jonna snublede over et løst Rendestensbrædt og kom til at le. Hun huskede med ét Inges Forslag — det eneste af Inges Ønsker, hun ikke havde opfyldt — om at bytte Navn.

— Du passer til at hedde Inge, saadan som du er, og Jonna, det er præcist mig! sagde Inge.

Men Jonna turde ikke. Hun havde en højtidelig Kirkefrygt for den Slags.

Ellers havde jo Inge den reneste Ret. Jonna var et Navn saa fuldt af Løjer og Eventyr som en Nisselue, medens Inge var tamt og fredsommeligt som en Salme eller en Spaseretur gennem Varde By.

Jonna grublede, dèr hun gik. Det var baade forkert og syndigt, at overfor Inge mærkede hun saa tydeligt Blodets Baand,

som om hun kunde tage paa det med sine Fingre, medens Hjemmet og Børnene stadig var hende ligesom lidt fremmede og kun halvt vedkommende.

Og dertil denne sære Følelse af aldrig at være lysvaagen, uden netop naar hun tænkte paa Inge.

Hun var en snavs Person, det var det, hun var. Snavs og svag og doven og fejj!

Tænke sig at staa i et fremmed Land, uden Penge og uden Venner og tage fat paa hvadsomhelst som Inge — nej, hun var da før sultet ihjel med Hænderne over hinanden i Skødet.

Bare nu det at rydde op i sine Skuffer — om hun ikke opsatte det fra Dag til Dag, ligetil Ernst opdagede Uordenen og skændte.

Ja, ikke engang Inge vovede hun at tage i Forsvar, naar Ernst hakkede paa hende. Hjertet raabte højt nok, men Tungen den tav.

En snavs og ugidelig Person, skabt til

at bo i Varde og føde Børn og dermed Basta. Og det var pure Nonsens, naar hun til Tider gik og ynkede sig selv. For var hun endelig — maaske — bleven snydt for det, Inge og andre forstod ved Elskov og Kærlighed, var Fejlen da blot hendes egen, hvadenten den saa bundede i Sjæl eller Legeme.

Bare Vejret nu forresten holdt sig det saa ud efter allehaande. Sidste Størvaske, det grusomste Bygevejr i tre samfulde Døgn, og en Slæben ind og ud med Tøjet og mugne Piger — for hvis det ikke tørrede i fri Luft, blev det gult, og saa var man en daarlig Husmoder, og hvem holdt vel af at faa den Klik paa sig!

De andre Fruer, de hang selv Tøj op, Konsulinde Glarbo saagar i Trætøfler og Bomuldskjole, men Jonna kunde ikke faa sig til at give Hænder til vaadt Tøj.

De Folk i Varde havde nu ogsaa Øjne som Fluer. Jonna rørte sig i sin Uldtrøje, hun mærkede den, saa saare hun tænkte

derpaa. Om hun ikke der i Forfjor blev tvungen, simpelthen tvungen til at anlægge Uldtrøje, alene fordi den Sladdermalen til Madam Kroll havde spredt ud i Byen, at Fru Krog aldrig havde Uldtrøjer i Vask. Og man hersede med hende, til hun føjede sig

Da Jonna traadte ind i Dr. Gethers Stue, trak hun Vejret dybt og velbehageligt. Hun ønskede lindt, hun turde svippe hen til ham et lille Løb hver Dag. Han havde hvide Døre og gule Gardiner med Solskins-skær. Han ligesom forgyldte alle de Ting, han talte om, og han var hendes *gode* Ven.

Det var han, og for ham var hun ikke bange. Hun glemte ikke, han var Mand, tværtimod, men naar hun var hos ham, følte hun sig i Nærheden af Eventyret, i en tryk Nærhed deraf.

Hun kunde se ham ind i Øjnene med samme vellystige Sikkerhed som Barnet, der leger „Røvere i Skoven“. Og paa sin blide, sky Maade tragtede hun stundom

efter at blive en lille Smule forelsket i ham — for at prøve, hvordan det var. Men hvergang Ønsket bankede paa, dukkede hun sig, som om Ernst stod foran hende med Haanden hævet til Slag.

— Der er jo længe til endnu! sagde Dr. Gether og tog hendes Haand.

Hun nikkede og lod ham tage den. Det voldte hende et eget ømt Behag at røre hans bløde Haand, hun blev mere vaagen, mere levende derved — især siden hun havde gjort den Opdagelse, at den havde nøje samme Farve som hendes egen. De blev derved ligesom lidt i Slægt med hinanden.

Vist var der længe til, heldigvis . . . Hun tænkte det, men sagde det ikke og mente det vel heller ikke inderst inde.

Det havde jo været saa drøjt, saadan som Ernst gik og stiklede, fordi hun ikke i en Fart fik flere Børn. Derimod den ondeste Samvittighed fik hun, skønt hun

dog ikke havde andet at bebrejde sig, end at hun helst vilde være fri.

Naturligvis var hun ham en lydig Hustru, skulde nok vogte sig for at gøre som i Bøgerne, hvor de smukke Fruer glatvæk laaste Døre for deres Mænd. Ernst vilde simpelthen vel først hente en Smed og bagefter . . . og han var da i sin gode Ret.

Men glemme kunde hun ikke, han havde tvunget hende til at lade sig undersøge, fordi hun ikke fik flere Børn. Det var ubarmhjertigt.

Iøvrigt slap hun jo for Undersøgelsen, Dr. Gether fandt et passende Paaskud og gav hende en Digitaliskur. Hjertet var ikke, som det skulde være.

Ved den Lejlighed talte hun for første og for eneste Gang med sin gode Ven om Ting, der ellers var dybt dulgt bag hendes store Blufærdighed.

Og den gode Ven laante hende en Bog, der hed: *Inutile beauté*. En Bog, der var

saadan, at Jonna følte den glødende Sved
pirke frem, naar hun tænkte paa den.

At noget Menneske *turde!* Nej, saa hellere tolv Børn . . .

Dr. Gether tog Blomsten, han bar i Knaphullet, og rakte den til Jonna som en Selvfølge. Og Jonna smilede forstaaende.

Han havde jo den Vane, Sommer og Vinter, altid at gaa med en Blomst, saa i Haanden, saa i Frakken, og det kneb for Jonna at forklare og forsvare den „Øden“ overfor de Varde Fruer.

Andet kunde hun ikke sige, end at han havde da baade Praksis og Privatformue og var endelig ikke gift.

Men i den senere Tid, naar han kom forbi, og Vinduet stod aabent, havde han lagt Blomsten ind paa hendes Sybord. Hun fandt, det var ridderligt.

Kærlighed kom det ikke ved. Inge var hendes eneste „Kærlighedshistorie“, der endte brat med, at Inge giftede sig første Gang, hvorpaa hun sørgede sig halvt for-

dærvet og bagefter blev det, hun i egne Tanker nu og altid og kun var: *Kone* og *Mor*.

Jonna frembar den store Nyhed og dykkede ned i Emnet Inge som i en klar men bundløs Sø.

Tanken om Pengene dunkede hende i Nakken. Skaffes skulde de jo.

Dr. Gether havde dem i et Skab og gav hende dem i Haanden, som naar man siger til et Barn: — Her har du en Daler, gaa paa Marked! . . .

Det gik uhyre glat og uden Rødme. Og da han tændte en Cigaret, sad hun musestille og frydede sig over Duften og Inge.

Nej, Børnene fejlede ingen Ting, hun lo, uden det, at Maja blev mere kæmpe-mæssig uvorn, for hver Dag der gik. Den Maja, den Unge! Kunde man ikke saa levende se paa hende, saa sort og gul og rasende, hun var, at Oldemoderen var ren Indianer, lige taget ind fra Stammen!

— Ja, der er nu ikke meget Indianer i

Dem, Frue! sagde Dr. Gether.

— Men Maja gør de tusind Ulykker, betroede hun sin gode Ven, ingen kan styre hende.

— Hvem er hun saa forelsket i nu?

Jonna remsede op: — Karens Kæreste og Tandlæge Gorm og Sandbys to Drenge fire paa en Gang!

— Gad vide, om hun har det efter Dem?

Jonna blev saa betuttet ved Tanken, at hun pustede som efter en stor Anstrengelse.

Samtalen drejede, og nu begyndte den gode Ven at drille Jonna med Varde, hendes Nid og Nag. Om tyve Aar vilde hun sikkert ikke blot indbilde sig men *tro*, at Varde var den største, smukkeste og livligste By i Verden . . .

Jonna pilede henad Gaden, hun glemte rent det træge Tempo, der ene havde Hævd i Varde. Jorden gyngede lindt under hendes Fødder som yndig Mosegrund — skønt den var dækket af knottede Sten.

Saamænd vilde hun paa Søndag i Kirke, ikke af Guds frygt men af Klogskab og for om muligt at slaa en Tuskhandel af med Vorherre, saa Inge fik alle de hvide Dage og hun selv de sorte.

Og den Dag, Brylluppet skulde staa — Huset pyntet og Højtidsstemning fra Morgenstunden! Gik det an, lejede hun Kirkeklokkerne og sad selv i Toppen af Taarnet den udslagne Dag og kimedede, om saa alle de Vardekoholdertrommehinder revnede som Knaldbalsaminer.

Men midt i den lyse, føjtende Glæde, såå Jonna det Syn, der engang før næsten havde lammet hende. Og hun maatte knuge sine Hænder og træde ind for at søge Støtte opad en Mur.

Den kæmpestore Mand strøg forbi hende som en Stormvind, men hun undgik ikke at møde Blikket, der ligesom strakte sig til alle Sider i vild og forfærdelig Søgen.

Et Nu, og han var borte, drejet om Hjørnet, men Lyden af hans susende Hastværksaandedrag virkede paa Jonna som et voldsomt og bedøvende Lufttryk.

Saa var altsaa Konen igen løben bort!

Men hun blev nok fanget ind. Hun blev nok fanget ind! Hvem kunde vel løbe fra den Kæmpe!

Jonna mærkede det, som om hun begyndte at synke eller segne. Hun stred imod, holdt sig oppe og gik videre, Fod for Fod.

De kom hende ikke ved, de Mennesker, hun kendte dem ikke. Dog blev hun aldrig

kvit den Følelse af Sammenhæng mellem deres Liv og hendes.

Ingen Dag undlod hun at tænke paa dem, og selvom hun sørgede for ikke at komme i Gaden, hvor de boede, slap hun ikke for nu og da at se dem, naar de Arm i Arm i Mørkningen gik Tur.

De havde nu været i Varde mindst et halvt Aar, var kommen ved Vintertide, og havde endnu ikke sluttet Bekendtskab med en eneste Familie.

I den første Tid valfartede Byens Folk forbi Huset, hvor de boede, og Snakken gik. Ogsaa Jonna havde ladet sig af Nysgerrighed forlokke til at gaa ad Søndergade for at se, om det var sandt, der var Jernstænger for Vinduerne. Tynde var de, men af Jern, og man saa dem tydeligt, skønt der var stillet mange Blomster bagved dem.

Ubetinget var *det* det vigtigste, som passerede i Varde den Vinter. Og man enedes

om, de var som Personerne i en Roman, der ender med Mord.

Müller hed Manden, Navnet var ikke det mærkeligste.

Hvorfor havde han ladet sætte Jernstænger for Vinduerne? Hvorfor havde han ingen Tjenestefolk? Hvorfor gik Børnene ikke i Skole?

Gaade efter Gaade. End ikke Naboer eller Genboer vidste Besked, og længe varede det, før man ad Omveje nærmede sig Sandheden.

Det var Fru Brinchmann, som gennem en Søster i Flensborg fik den opspurgt. Og paa en eneste Dag fór Gaadens Løsning Byen over.

Fru Müller havde altsaa været gift med en anden Mand, nede i Holsten et Sted, saa løb hun bort med Müller, men pludselig vilde hun tilbage til den første Mand, der vistnok bestandig holdt af hende, og Müller vilde ikke give Slip.

De havde boet i Hamborg, i Berlin og

i København, men han kunde ikke passe paa hende. To Gange sprang hun ud ad Vinduet og kom til Skade — men fanget blev hun igen.

Og Müller var Skibskaptejn, men paa Søen vilde hun ikke være, saa solgte han sit Skib, han levede kun for at passe paa hende.

Var hun sindssyg?

Eller kunde man af Sorg komme til at se saadan ud?

Jonna fik Kuldegysninger, hun ønskede sig vel hjemme. Hvorlangt mon Fru Müller var kommen hen? Mon hun *løb*? Nej, sikkert løb hun ikke. Snarest gik hun, som naar hun gik Tur med Manden, med rolige, afmaalte Skridt, som op gennem en Kirke, op mod et Højalter . . .

Jonna huskede, da hun første Gang så dem sammen. Det var en Søndag. Alle Folk veg til Side — bagefter vendte de sig, men de veg da først.

Hun var elegant klædt i lang sort Silkeplydskaabe, men gammeldags Dolmanfaçon.

Jonna maatte standse, kunde ikke gaa videre, før de var gaaet forbi. Og den fremmede havde stirret gennem Jonna med sine store aabne, sorte Øjne, stirret uden at se, som En, der gaar i Søvn.

Hun var vel om ved de fyrrer og meget, meget smuk, men bleg, som om Solen aldrig havde skinnet paa hendes Ansigt. Manden var jo en Kæmpe, ikke egentlig grim men saa altfor stor og bred og med Søfolks rokkende, bryske Gang. De unge Fruer fandt, han lignede en Slavehandler, og forstod, at hun havde ladet sig besætte af ham. Jonna forstod det ikke.

Urmager Markussen, der boede overfor og holdt Øje med Menagen, saa vel han formaaede, havde erklæret, at Müller bar hende paa Hænder, men at hun ikke ænsede ham mere end Jernstængerne for Ruden. Selv gjorde han rent, selv lavede han Maden, og naar han var færdig med

de huslige Pligter, blæste han paa Fløjte for hende timevis, medens hun sad ved Vinduet, med Haanden under Kinden, som om hun ikke kunde røre sig.

Det krympede sig i Jonna ved Mindet om den fremmede Kvindes Øjne. Aldrig havde hun set noget saa trøstesløst øde. Udtrykket var slukt, de lignede to, dybe, sorte Huler. Øjne, der var døde af Sorg.

Og saa Børnene Heller ikke det forstod Jonna, ikke med sit Hjerte og ikke med sin Forstand. Fru Brinchmann, som var saa streng med den Slags, sagde, at hvis Børnene kom i Klasse med hendes Drenge, tog hun dem fluks ud og sendte dem til Sorø.

De var saa blege og spinkle, og skønt det var Drenge, maatte Jonna bestandig tænke paa Visen om Marsk Stigs Døtre: Den ældste tog den yngste ved Haand . . .

Saadan gik de altid, og var saa sky, at hvis nogen talte til dem, løb de uden at svare.

Men sultet blev de ikke, for de brugte ligesaa meget Vildt og Fisk som Apotheke-rens, der var syv daglige Mennesker.

Jonna rystede sig igen i Lave. Hvorfor skulde hun gaa og tænke paa de sære Folk! Nej, saa hellere prise sig lykkelig, at alt var, som det var. For havde hun ikke just Glæder, saa havde hun da heller ikke Sorger — ikke at tale om da.

Ernst var nok utidig heftig og utidig skinsyg, naar det kom over ham, men det hørte sagtens Mændene til, og naar man blot føjede sig og erkendte, man var den lille, saa gik det jo altsammen.

Ernst var, naar alt kom til alt, baade en brav Mand og en udmærket Far og — det sagde hele Varde — en ypperlig Forretningsmand.

Jonna begyndte midt paa Gaden at fortælle sig selv, hun saamænd var meget tilfreds med Tilværelsen.

Elskede Inge!

Du véd ikke, hvor mine stakkels Hænder har længtes efter at skrive til dig, og hvor jeg selv har grædt . . .

Hvem kunde ogsaa vide, om de nogensinde kom sig, men nu er de jo raske, og jeg kæler for dem og holder af dem som aldrig før. Jeg har højtidelig lovet Dr. G., at Brevet skulde blive kort, men om jeg havde lovet Vorherre det, jeg brød alligevel Løftet — det kan du da nok forstaa.

Det er, som om jeg har været stum i de Aar, fordi jeg ikke kunde skrive til dig, du som er den eneste i Verden, jeg rigtig kan tale med. Og hvis jeg nu taler altfor meget om min Sygdom, kommer det

af de lange Nætter og de lange Dage, som blev ved og som blev ved, og som aldrig fik Ende. Om Dagen laa Hænderne i mit Skød som to kolde Sten, og jeg var næsten bange for dem, om Natten lænkede de mig til Sengen og Ernst.

Jeg har ikke haft det godt, men jeg vil prøve paa at glemme det, og et godt Glemmehjerte har jeg vist, trods alt. Ellers kunde jeg ikke samtidig være saa *forlystelsessyg*. Til Tider ligefrem vader mine Tanker i Fester og Fornøjelser. Hver eneste Dag, naar jeg sad paa Forhøjningen ved Gadespejlet, alene med mine Hænder, og jeg var træt af at græde, saa gav jeg mig til at drømme om *Højenloftssale*. Jeg sølle gamle, gifte Kone og saa Højenloftssale! Jeg har aldrig set en Højenloftssal. Bare Smeden i Baggaarden tumlede med sine Jernstænger, lød det for mig umusikalske Menneske som Fanfarer. Og alle de Fester, du er med til, jeg nyder dem, jeg ser dem for mig.

I skal naturligvis have stort „Garden party“ paa din Fødselsdag ligesom ifjor. Den Bid Silketøj, du sendte mig fra din blaa Hall, er som et helt Skuespil for mig, ja, de allerfleste af mine Tanker bruger jeg til at finde ud af, hvordan det gaar til hos dig . . .

Hele Vinteren har Varde maattet undvære Kogekone, for Madam Munk fik den graa Stær, men i næste Maaned er den moden, saa skal hun opereres og kan forhaabentlig begynde forfra igen. Derfor har der været meget faa Selskaber, alle var jo saa vant til, at hun fandt paa, og det var virkelig en stor Lettelse med den Huskebog over Selskabsmaden for mange Aar.

Mig kunde det nok være ligemeget paa en Maade, jeg gik jo ikke ud, men det giver altid et vist hyggeligt Røre i Byen baade før og efter, og Ernst holder ogsaa af at komme mellem Mennesker. Jeg har saamænd flere Gange listet mig til at kigge

indad Vinduerne som en anden fattig Kone, men naar de saa lo højt og var glade, blev jeg helt sær, fordi jeg ikke var med. Det maa jeg sige, Bertha var rigtignok flink til at hjælpe mig ud og ind, og aldrig sagde hun noget til Ernst om, at jeg saadan gik alene ud om Aftenen.

Den eneste Adspredelse, jeg ellers havde, var jo at læse, men selv vende Bladene kunde jeg ikke, og hvem har Taalmodighed til det i Længden. Karen nok, men hendes Hænder lugter altid af Mad og Karklud, det fik jeg Kvalme af, og Berthas Haar er saa fedtet — hun havde jo ogsaa Børnene.

Ernst vilde have, de skulde skiftes til at blade. Aase var flinkest, men hun sad og skyndte paa mig med Øjnene, saa jeg blev nervøs, og Ester sprang Blade over og forstyrrede mig, og Maja . . . Maja kan være ond som en Bøddel. Til andre Tider er hun den sødeste.

Ja, jeg skriver i smaa Stykker ad Gangen, for jeg maa hvile paa Vejen. *Tak*, fordi du blev ved at skrive i de tre lange Aar uden at høre en Linje fra mig, og *Tak*, fordi du — I — vilde have besøgt mig. Du blev vel ikke vred over mit Telegram, men jeg kunde ikke udholde at se dig under de Omstændigheder. Jeg vil helst ikke se dig, Inge. Jeg er slet ikke som i gamle Dage, og jeg er bange for at skuffe dig — derimod Breve, aah, jeg er saa taknemlig for hvert lille Ord fra dig. Og jeg kan saa godt forstaa, du ikke har Tid til lange Breve, blot du ikke bliver ked af mine . . . Jeg kunde jo ikke lade Ernst eller nogen anden skrive til dig. Dr. G. tilbød nok at huske alt, hvad jeg sagde og skrive det, saasnart han kom hjem, men jeg syntes, det var saa ublufærdigt at lade en fremmed Mand skrive til dig, udover lige det allernødvendigste.

To Gange om Ugen maatte jeg holde Armene i varmt Okseblod omme hos Slag-

ter Meincke, og mange Gange ogsaa inde i det nyslagtede Kreatur — og saa laa jeg bagefter om Natten og kunde ikke sove, jeg blev ved at lugte den Lugt af Dyret, ligesom et Lig.

Og den Svend, der hjalp mig, de siger, han er af Natmandsslægt, og naar han saå paa mig, flimrede det for Øjnene, jeg gruede for ham. Men nu er det jo overstaaet og kun til at glemme og ikke bryde sig om mere.

Jeg har en ny Kjole paa idag, fordi jeg skulde skrive til dig. Og Bertha har da været omme at læse Meldingen fra meteorologisk Institut: Udsigt til højt klart Vejr over de britiske Øer. Saa du faar nok ikke Taage paa din Fødselsdag.

Aah, det var saa underligt at se Hænderne ligge dør og sove, medens jeg selv var færdig ved at splittes af Rastløshed. Af og til havde jeg Smerte i dem, og det var næsten rart — det var en hel Adspredelse.

Gudskelov det gik over, inden lille Rose kom til Verden. Jeg havde nu heller ikke udholdt det med Hak en Gang til. Naar jeg ammede Hak, var jeg rent ør, fordi jeg ikke selv kunde holde ham, tænk, jeg havde faaet den Idé, at han skulde bide Brystvorterne af, skønt jeg saa udmærket godt vidste, det var umuligt. Jeg kunde slet ikke regere mine Tanker, de sprang omkring inde i mig som vrede Katte, jeg var saa fortvivlet, men det var vel ogsaa derfor, han døde.

Men naar jeg nu ammer Rose, tvinger jeg mig selv til at tænke paa alt, hvad der er godt, især paa Nørresundby og dig, og dit Hjem i London, og Colley Castle, og Jagterne.

At du ogsaa har lært at skyde! Før fandt jeg altid, Jagt var grusom, men naar *du* gaar paa Jagt, er det godt.

Du skulde se, hvor stille og tilfreds, hun ligger og drikker. Nej, kan du huske Jomfru Barløse fra Fattiggaarden, naar hun

sad paa Trapstenen og sang for sin Unge, fordi han skulde blive et Musikgeni — og saa blev han døvstum!

Ellers vil jeg sige dig, der er Tider, hvor jeg synes, jeg gør kun akkurat samme Nytte i Livet som et Dyr — især efter at Maja en Dag sagde: Saa, nu skal Mor malkes igen! Det græd jeg over, jeg er jo saa taabelig.

Hvor maa det være herligt saadan selv at rode mellem de raa Sten og vælge og faa Ringene lavet efter Stenene! Din Beskrivelse af den gamle Smykkemand i Jødekvarteret var som et helt Eventyr, og saa netop at han bor i saadan en snavset Hule. Men jeg begriber ikke, at du vover dig op til ham alene, du er virkelig uhyre modig. Og hvor din Mand maa elske dig! Jeg tror, han gaar og tænker paa dig hele Dagen. Du ligner vist efterhaanden selve Dronningen af Saba — støder du ogsaa ægte Perler og blander i Kanel til Risengrød, gør du?

Nu maa du ikke forsmaa min ringe Gave, som forhaabentlig naar over i rette Tid. Jeg har selv i Smug syet et Hjørne paa den ene Serviet — for at de rigtig kunde bringe Bud fra mig. Det er en flot Tanke, at mine smaa Isservietter skal bruges til dine store Selskaber, jeg et nærved at misunde dem alt det, de faar at se og høre. Gid de nu er moderne, for her er vi jo bagefter, men Brodeusen sagde, det var et „flunkende nyt Motiv“. Gud i Himlen, hvor maa der være Forskel paa London og Varde — som paa en Ligkiste og en Balsal. Der var saamænd en Tid under min Sygdom, hvor jeg blev svimmel, naar jeg tænkte paa London, ligesom naar jeg stirrer op i Luften.

Du lille Inge, husker du den Sommer ude ved Muldbjergene, den sidste, vi havde Far og Mor sammen? Husker du, hvor vi vadede rundt i Vildmosen, saa nøgne som to plukkede Fugle for at se, hvem der kunde blive mest solbrændt paa Bagen?

Og Andetrækket, og Græshopperne? Det var dog dejlige Dage, Inge, var det ikke? Der ringer smaa Klokker inde i mig, naar jeg tænker derpaa, du og jeg, du og jeg.

Nu har jeg boet i Varde i ti Aar — om jeg kan se, Byen er vokset! Der bygges nok lidt hvert Aar, men saa rives der jo ogsaa ned. I Foraaret blev der bygget to smukke Villaer, baade med Balkon og Karnap, noget saa nydeligt, og de gør Opsigt, men Folk har ondt af, at i den flotteste bor Skorstensfejerens. Jeg kan heller ikke saa godt lide det.

Du Inge, jeg føler mig som en Aa, hvor Vandet styrter afsted, bare fordi jeg nu igen kan skrive til dig! Aase og Ester har haft Mæslinger, og i seks Uger var jeg ikke uden for en Dør. Maja var saa hos Brinchmanns for ikke at blive smittet, men naturligvis endte det med Ballade, fordi Drengene blev Uvenner om hende. Fru B. lavede stort Nummer ud af det hele, og paastaar, at Maja er baade koket og raf-

fineret og grusom og dit og dat — som om hun var tyve Aar og ikke ti.

Ernst er paa Forretningsrejse hvert Øjeblik, jeg tror nok, han tjener store Penge. Ifjor gik der saamange fra deres Gaarde, og det giver ham god Fortjeneste. Jeg synes, det er saa rart med Penge, jeg tænker altid, at man kan købe hele Verden for dem, og jeg ved ikke noget bedre end en hel Haandfuld Guldmynter — men Brug for dem har jeg jo ikke her i Varde, især nu du har Overflod.

Det var paa Tide, jeg blev gammel og klog, men se da om jeg gør, og det er nu Vardes Skyld paa en Maade — naar man gemmer Kød i en kold Kælder, holder det sig længe friskt. Du siger nok, jeg ligner en Konfirmand paa det Billede med Børnene. Dr. G. er pænere i sin Mund, han siger, jeg ligner Tizians Kirsebærmadonna (om du kender den) — maaske ser hun ogsaa nykonfirmeret ud. Naa, det kommer vist af Opstillingen, vi faar jo Støvleknægt

i Nakken hos Fotografen her, og saa var mine Hænder syge, derfor hænger de saadan. Men selvom saa var, at jeg ser ung ud, hvad godt er der ved det? Livet er snarest altfor urimelig langt for et Menneske som mig. Jeg glæder mig mere til at blive gammel. Kender du ikke det . . . ligesom der langt, langt borte staar en magelig Lænestol, og man er dødsenstræt, og man kan aldrig naa den. Her sidder jeg saamænd nok i Lænestol, og træt er jeg alligevel, men om tyve Aar . . .

Og fik jeg dog nu ikke flere Børn, jeg har hverken Kød eller Blod eller Glæde nok til det. Ernst vil jo helst have et hvert Aar — saa fornærmet han var, fordi der gik fire Aar mellem Ester og Hak, og nu er jeg jo begyndt igen. Maaske er det bedst for mig, saa gaar Tiden med det, ni Maaneders indvendig Søvn og tolv Maaneders Ammen.

Men bagefter kommer den grimme Uro op i mig igen *hver Gang* — jeg tror, det er

min eneste Arv efter Indianerpigen. Jeg skjuler den jo, saa godt jeg kan, men det er som en Storm inde i mig selv, saadan en Storm, hvor alt det gode forliser. De rigtige Storme fra Vesterhavet, dem holder jeg igrunden saa meget af, og især, medens jeg var syg. Du skulde ellers se, hvor Vardeboerne dukker sig, naar det blæser. Det allerbedste her, det er nu Køerne. Ja, du ler, men saadan er jeg bleven. Om Aftenen, naar Køerne kommer trippende gennem Byen for at gaa i Stald, sidder jeg og ser paa dem og bliver saa godt tilpas. De har ingen Ufred.

Ernst er begyndt at holde Tilskueren, det er ogsaa en stor Opmuntring selv at have den i Huset.

Aah, Inge, gid vi to atter var i samme By, om saa den kun bestod af en Vandpost, en Mødding og en Svinesti! Du maa *endelig* aldrig sende mig noget saa fint og aparte som det Silkeskørt, skønt jeg blev ejeglad, da det kom, men hvad skal

jeg med Silkeskørt! Der er en Dame her i Byen, som bruser om med Silke indvendig, men hun kommer heller ikke i et eneste ordentlig Hjem. Nej men nu har jeg det, og det passer godt nok til mine forfløjne Tanker, og saa kan det jo ligge til Maja eller Aase.

Aase . . . forleden gik hun ude i Haven med en Kost og fejede Støv af alle Rosenbuskene. Hun er mageløs proper og renfærdig. Men paa mig virker hun undertiden som at se ned i en Mergelgrav om Vinteren, saa iskold og ubønhørlig.

Du maa nu lade mig snakke, hvis jeg ikke faar Lov, springer Hjertet itu. Tre Aar skal snakkes ud af mig og ind i dig — jeg kan ikke længer bære dem alene. Det var min Mening at tie, men hvorfor skulde jeg have Hemmeligheder for dig? Nej, du skal vide Grunden til, at mine Hænder blev lamme, og *Miraklet*, hvorved de kom sig igen — hver en Smule skal

du vide, men jeg vil vente til imorgen, idag er Hænderne saa trætte.

Det drejer sig om Dr. G. men har *selvfølgelig* ikke noget med Kærlighed at gøre, du kender mig da godt nok til at vide, at jeg aldrig i Evighed kunde blot *tænke* paa at bedrage Ernst.

Ikke engang, om han var død, og jeg var Enke.

Men Dr. G. er jo min gode, gode Ven, og saadan som han altid var imod mig, naar Børnene blev født, var det da saa rimeligt, han ogsaa kom til Haks Fødsel. Men saa en Uge før, gaar han og Ernst hen og bliver Uvenner om et Flag paa Kongens Fødselsdag, og da Ernst kommer hjem fra Klubben, vækker han mig og siger: Gether sætter ikke sine Ben her i Huset, har du forstaaet!

Gæt, som jeg blev! Ellers gør jeg aldrig Vrøvl, naar Ernst siger, noget skal være, men denne Gang tog jeg til Genmæle. Ernst

blev vred og opbragt, paa mig ogsaa. Men Dagen efter, i Mørkningen, listede jeg over til Dr. G., og det maa jeg sige, han var simpelthen mageløs.

Han sagde, der var da Forskel paa Politik og alvorlige Ting, og om saa Ernst stod i Døren med en ladet Revolver, skulde han komme, saa saare jeg sendte Bud. Det lettede mig.

Men seks Dage efter blev jeg syg, og det var en Søndag Morgen, og Ernst var hjemme. Hvad skulde jeg gøre! Ganske vist burde jeg have taget mig sammen og nøjedes med Madam Junker, men jeg har jo ingen Kræfter, og det stod nu for mig, som om jeg maatte dø, hvis Dr. G. ikke var tilstede. Og Madam Junker er saa sur og haard. Derfor bad og tiggede jeg Ernst.

Han gik efter mig ind i Sovekamret. Først troede jeg, han vilde slaa, men han satte sig paa Sengekanten og sagde: Naa, det er saadan fat! Du vil have din Galan

hos dig, medens du føder *mit* Barn, men det skal blive Løgn!

Inge, saadan tiltalte han mig! Jeg kunde ikke fremføre et Ord, du véd, jeg faar det i Halsen, naar jeg bliver bange; og Ernst sad dèr og blev ved at stirre paa mig, til det blev sort for mine Øjne.

Jeg aner ikke, hvordan det Barn blev født, men født blev det jo da, og Ernst klippede selv Navlestrengen over. Fra det Øjeblik kunde jeg ikke røre mine Hænder.

Bagefter hentede Ernst selv Dr. G. og vidste ikke alt det gode, han skulde gøre mig, og du kan nok begribe, jeg *aldrig* har nævnet et Ord om det til Dr. G.. Men alligevel sagde Ernst til mig to Dage efter: — Hvis jeg opdager, du er mig utro i Handling eller Tanker, bliver du smidt paa Gaden!

Men Herregud, Inge, mig og saa utro! Men det var det, som gjorde det saa svært. For i al den lange Tid gik jeg jo og tænkte paa, om jeg maaske alligevel ikke havde

bedraget Ernst *lidt* i mine Tanker, men jeg véd, det har jeg ikke. Det véd jeg. Jeg finder, det er rimeligt, andre gør saadan, men jeg kunde aldrig — det hører der jo et uhyre Mod til. Og jeg er feig.

Tro nu ikke, jeg kun ser sort paa Tilværelsen, jeg har jo ogsaa mine Glæder, f. Ex naar her er Skuespillere, naar jeg faar nye Klæder, nye Gardiner, læser o. s. v. Jeg er slet ikke til at beklage, jeg forstaar kun ikke at indrette mit Liv

Ja, nu har jeg været otte Dage om Brevet, og det naar nok ikke over til Fødselsdagen, men det er Hændernes Skyld, men skriv endelig om det hele, alle smaa Bagateller med. Tusind Tak for Portrættet, hvor du er dejlig, og hvor din Kjole sidder! Tænk, om vi havde saadan en Syerske her i Varde! Den ene rimper over Maven, den anden gør Ryggen for kort!

Jeg har solgt hele min Kobbersamling iforfjor. Det forbavser dig vist, men jeg

var saa nervøs og urimelig, og Karen gik dør og pudsede og pudsede i en Alevighed, og hun pudser i Bærme, og den Stank gjorde mig næsten gal. Jeg solgte den til Fru Hamann, og Ernst havde ikke noget imod det. Jeg fortryder det heller ikke, skønt jeg synes, det er noget troløst af mig, naar jeg nu i alle de Aar har været saa glad for hvert et Stykke. Aase var den eneste af Børnene, der mærkede det. Hun gik rundt i Spisestuen og så paa Væggene og paa Dragkisten og derefter paa mig — hun sagde ikke noget, men hun sagde ikke Godnat til mig en hel Uge efter.

Men samle maa jeg jo, og nu samler jeg — kan du gætte paa hvad? Paa Rejsesager. Vist netop fordi jeg ikke godt kunde komme udenfor Varde, fik jeg den ustyrligste Lyst til at rejse — den Skavank har jeg da aldrig haft før. Og det maa jeg sige, Ernst er rigtignok flot med sine Gaver. Nu har jeg baade Haandtaske og Haandkuffert af ægte Ruslæder og Etuier med Toiletsager

af Sølv og Krystal, og Rejsetæppe saa dejligt, og en Jernbanekuffert af den Slags, som de Handelsrejsende har. Nu vilde jeg blot ønske, der sad en hel Bunke Toldstempler paa Tingene — men de er saa ny, de er gemt paa Loftet.

Elskede Inge, jeg bliver aldrig færdig. Igaar læste jeg Brevet igennem, jeg er jo saa slem til at glemme Ord, og saa havde jeg glemt *Miraklet*, for det var et Mirakel. Jeg havde glemt det, skønt jeg tænker derpaa hver en Time paa Dagen. Kan du ikke huske, jeg før skrev saa tidt om en underlig Familie omme i Søndergade (Müllers) — Jeg troede altid, at der vilde ske noget grusomt, og det er sket.

De boede her i vistnok tre Aar, og hun løb væk mindst fire Gange om Aaret, og deres Børn gik ikke i Skole. Og de var heller ikke gift, det véd jeg nu. Jeg vilde saa gerne have lært hende at kende, men Ernst vilde da tro, jeg var gal. Naa, me-

dens jeg var syg, havde jeg saa god Tid at tænke, og hende tænkte jeg meget paa. Hun var nok den mest ulykkelige i Varde. Og naar de gik her forbi, selvom jeg ikke vidste det, kunde jeg føle det, ligesom naar en Byld trækker sammen, saadan trak det i mig, indtil jeg stod henne ved Vinduet, og saa kom de.

Nu maa du vide, jeg gik næsten hver Dag en Tur alene bag om Byen, lige ud ad Landevejen, for dèr kommer jo ikke ret mange, og du forstaar nok, naar Hænderne hang ned som to fulde Spande, og jeg ikke kunde løfte op i Kjolen. Karen hæftede den med Sikkerhedsnaale, men somtid gik de op, og saa maatte jeg lade den slæbe.

Det var i Marts, i den allerværste Vinter. Du véd de ganske smaa Graner (der er plantet mange Tusind Graner, som engang skal blive til Skov), dèr mødte jeg hende, og hun var alene. Jeg blev saa sær og skyndte mig afsted, men jeg kunde ikke

gaa hurtigt, og saa stod hun lige foran mig. Hun sagde ikke et Ord, hun stod bare og saà paa mig, og Inge, hendes Øjne, de var saa dejlige, at jeg tror, jeg kunde have set ind i dem, til jeg blev blind. Hun havde saadan en lang Kjole paa, der slæbte i Sneen, det gjorde det mere sørgeligt — ligesom hun heller ikke kunde bruge sine Arme.

Mit Haar var vist pjusket frem, for hun tog pludselig og gav sig til at glatte det. Saa nikkede hun til mig og gik sin Vej, men i det samme var det, som om noget saa usigelig tungt sank ned i mig, som om jeg havde faaet noget af hendes Sorg at bære paa. Og nu skal du høre videre, men jeg maa først have en Skefuld Digitalis

Jeg gik ganske langsomt hjemad, og jeg mærkede godt, hun gik lige bagefter, jeg tror, hun gik i mine Fodspor, men vende mig turde jeg ikke. Det begyndte at blive mørkt, du véd, mørk Himmel og de hvide

Marker. Saa kom jeg hen til Viadukten, dèr staar jeg altid og ser, og jeg kunde ikke gaa forbi. Jeg lænede mig op mod Rækværket, for jeg hørte Toget komme, men lige i det samme vidste jeg, hvad der nu vilde ske. Jeg vendte mig om, og dèr kom hun, men jeg syntes, hun var vokset, enten det nu var Kjolen eller den hvide Sne, for alle Skygger bliver jo saa lange.

Jeg *vidste*, hun vilde gøre det, og jeg kunde ikke røre mine Hænder for at forhindre det. Jeg kunde heller ikke raabe — eller ogsaa var jeg bange. Hun strakte Armene op, og hun sukkede, jeg hørte det, skønt Toget gjorde Spektakel. Saa sprang hun, eller snarere *fløj* over Gelænderet, og straks efter følte jeg den varme Røg fra Lokomotivet.

Ser du nu, Inge, det var altsammen i sin Orden, ikke? men da det var forbi, blev jeg hverken *bange* eller *bedrøvet*. Det var det mærkelige. Jeg gik ganske stille videre, hjem, og sagde ikke et Ord om

noget. Det er vist derfor, jeg har saa ondt ved at glemme det. Jeg har jo hjulpet hende med at dø.

Saa véd du, i Varde rygtes alleting straks, for Toget standsede jo, og de kendte hende, men jeg lod som ingenting.

Men om Natten mærkede jeg først, at lille Rose rørte sig inde i mig, og saa begyndte det at snurre i Fingrene, og jeg kunde dreje Haanden. Det er sandt, Inge, og en Uge efter var jeg næsten rask, men tage paa noget kunde jeg jo ikke før længe efter.

Synes du ikke, det er et Mirakel, et lille ialfald! Hvis du bryder dig om det, vil jeg ogsaa fortælle dig Resten. Hun skulde begraves, og Manden gik op for at købe den bedste Plads, et uhyre stort Gravsted, der skulde laves til at spasere ind i, som de nok bruger det i Udlandet. Men ikke Tale om. Det Stykke Jord kunde han ikke faa, og det Stykke heller ikke

og saadan. Folk vilde ikke have hende i deres Nærhed.

For mig maatte hun da gerne ligge paa vores Gravsted hos Hak, men jeg er jo fejj.

Og saa blev Manden vred, saa vred som saadan en Kæmpe kan blive det. Nu skulde hun ikke begraves i Varde. Han lod sine Møbler pakke ind, købte en Kiste og lagde hende selv deri. Og to Dage efter rejste de. Han og de to Drenges bar *selv* Kisten paa Banegaarden, mange Folk så det og sagde, at det var Synd for de tynde Børn. Han lejede en hel Jernbanevogn, for at de kunde blive hos hende. Og nu staar Huset tomt, ingen vil flytte ind efter dem, men maaske skal der være Bageri.

Jeg vilde gerne have bundet en Krans til hende, men jeg turde ikke. Det regnede den Dag, de rejste. Og siden gaar jeg ud til Viadukten næsten hver Dag, altid naar Aftentoget kommer.

Jeg har maaske nok tværet det ud, men

det er jeg jo vant til overfor dig, fordi jeg ellers har saa lidt at skrive om. Det er da godt, din Mand ikke kan læse dansk, ellers turde jeg ikke skrive, jeg er vis paa, han vilde kun le ad mig.

Jeg begriber nu ikke, Inge, at du er saa modig, jeg vilde før have en meget ond Mand end en meget klog. Saa kunde man jo ikke skjule noget. Ernst er naturligvis klog paa sin Façon, men mine Tanker kan han da ikke læse.

Du behøver ikke at læse Brevet paa én Dag, jeg har været tre Uger om at skrive det, og det varer nok længe, før jeg skriver igen, jeg har fortalt dig alt, der er ikke mere.

Glem mig ikke.

Hører du, Inge, glem mig ikke.

Din egen Jonna Krog.

Jonna gik, som hun skrev i Brevet til Inge, hver Dag ud til Viadukten for at se Syvtoget køre forbi. Det var hende en Adspredelse og en lille Hemmelighed, hun bedrev med sig selv.

Tyst og smidigt som til et Stævnemøde sneg hun sig hjemmefra, tænkende paa Alverdens de mindste Smaating, paa Mad og paa Syjomfru, paa Sladder og paa Musene i Spisekamret, paa Majas Skrækkelighed og paa lille Rose, der var død, og paa Sorgen, som saa hurtigt fik Ende. Men bagved Tankerne rislede uophørligt Strømme af Uro og Sødme.

Helt stakaandet naaede hun Maalet, saa Toget komme glidende, komme støjende, saa det gungre forbi og forsvinde, fornam

mat Skuffelse og vendte hjemad — for Dagen efter at gaa samme Gang.

Meget ofte gjorde hun sig Ærinde op paa Loftskamret, aabnede Jernbanekufferten og undersøgte de Ruslæders Tasker. En Dag lagde hun Sæbe og Tandpulver i Etuiet, lod en ny Svamp koge ud og gemte den ned til det øvrige. Nogen Plan forbandt hun ikke dermed, slog tværtimod Hænderne sammen over sin egen Meningsløshed.

I September Maaned var et usædvanligt Stjernefald, hele Byen talte derom, og om Aftenen sad Folk i deres smaa Haver og samlede paa Stjernes kud, som Børn samler paa hvide Heste.

Ogsaa Jonna fandt en stor Fornøjelse i dette Skuespil og gik nødig til Sengs, før Himlen atter blev rolig. Synet af hver faldende Stjerne sank ned i hendes Bevidsthed som en sitrende Lykkeanelse.

Hun følte sig som foran et Tæppe, der naarsomhelst kunde drages tilside, og bag

hvilket var skjult noget, som vedkom hende alene, noget godt, noget umaadeligt.

Hun mærkede, at hun skød Ham og forvandlede, men kunde ikke rede ud, hvori Forvandlingen bestod.

Hendes Tankeverden var uforandret, nu som før: Varde, Nørresundby, Inge — og ikke mere.

Fra Inge kom Brev, at hun og hendes Mand over Hamborg og Berlin vilde til Rusland, og om Jonna dog ikke vilde se dem i Varde eller, hellere endnu, kunde komme til dem i Hamborg. Hotellets Adresse og Opholdets Varighed var angivet.

Ernst var just rejst til Fanø i Forretningsanliggende, og ventedes først hjem hen i Ugen.

Jonna tøvede ikke. Hun svarede telegrafisk nej, at det var ugørligt. Ikke vilde hun have Søsteren til Varde, og selv kunde hun ikke — alt andet fraset — forlade Hjemmet for Børnenes Skyld, saalænge Ernst var borte.

Men Dagen efter rejste Jonna Krog.

Det kom over hende som en Huj og Hast i den tidlige Morgenstund, medens hun gik og pillede ved Roserne nede i Haven. Duften og Duggen og den klare Luft gjorde hende ør.

Da hun vel så sig for, sad hun i Toget og kørte ad Esbjerg til. Karen var paa Torvet, Berta havde fulgt Børnene til Skolen. Den røde Ruslæders Haandkuffert stod oppe i Nettet i Glorie af Solstøv. Silkeskørtet knirkede, naar hun bevægede sig. Husholdningspengene for Resten af Maaneden laa i hendes Pung.

Men hun besindede sig ikke. Alt var Fred og ingen Fare. Storkene stod paa ét Ben. Der var Vand i alle Grøfter, og blaa Himmel over Jorden.

Jonna var dybt forundret over sig selv og sit Mod. Alle de næsten elleve trange Vardeaar slettedes ud som en meningsløs og ond Drøm, et nyt Liv laa foran hende.

Nogle Smaapurke dansede om en hullet

Træsko, derved meldte Tanken sig om Børnene, men langt fra at skræmmes, nød hun med skælmsk Velbehag deres Forbavselse, naar hun var borte, og gættede paa, hvad hver især vilde sige.

Ester vilde nok holde Haanden for Munden og raabe i Øst og Vest, til hun blev hæs. Aase vilde lede fra Kælder til Kvist, i Skabe og Skuffer, bag Buskene i Haven og tilsidst se fornærmet ud. Og Maja — Maja vilde gaa til et af sine tusind Stævnemøder og henrykkes over, at Moder var løbet bort. Savne hende vilde ingen af dem.

Hun havde foreløbig kun taget Billet til Esbjerg. Hendes medfødte evindelige Forsigtighed fraraadede hende straks at tage Billet til Hamborg — desuden var hun ikke saa ganske vis paa, at hun vilde til Hamborg. Hun vidste i Virkeligheden ikke, hvad hun vilde.

Fra Esbjerg tog hun Billet til Fredericia,

og endnu var ikke Skyggen af en Frygt faret over hende.

Smaanynnende, urolig i Sædet af Glæde, sad hun og så sig om, som om hun aldrig før havde set den flade, triste Egn. Med perlende Fryd fødtes Bevidstheden om, at dette var Afsked. Her kom hun aldrig mere.

Ogsaa paa Dr. Gether tænkte hun, hvad han vilde sige, hvad han vilde tro. Han var nok hendes gode Ven, men der var dog Grænser for, hvad Mennesker betroede hinanden.

Saadan kom hun til Bramminge, en lille Stationsby en halv Times Kørsel fra Esbjerg.

Dér stod Ernst paa Perron'en i Samtale med en Fremmed. Jonna kunde have naaet at trække Hovedet tilbage, hun gjorde det ikke. Hun lod Skæbnen raade.

Hun forstod saa godt, at Ernst blev, som han blev, at han tog hende i Armen, saa der var sorte Mærker fjorten Dage

efter, at han raste op og ikke kunde faa Vejret for Vrede, at han rev Haandkufferten itu for at undersøge den, at han vendte hendes Lommer.

Hun forstod det altsammen og havde gerne hjulpet ham, men hun var nu engang maalløs og tom. Alle de Tanker, der havde flagret om hende paa Vejen ud, de laa nu med slappe Vinger, de var døde. Der var ikke mere. Hun vidste ikke, hvorfor hun havde handlet saadan, vidste det ikke.

De fulgtes til Esbjerg, de fulgtes til Varde. De sad overfor hinanden i Kupéen. Engang sprang Ernst løs paa hende og greb hende i Haaret. En Haarnaal stak ind i Hovedhuden, hun vovede ikke at løsne den. Engang omfavnede han hende, og hun kom til at tænke paa Slangen, der slikker sit Bytte. Engang græd han.

Jonna var maalløs. Men hun iagttog Ernst, som om hun ikke havde set ham før.

Det sidste Kvarter var han tavs.

Paa Banegaarden i Varde vendte først den daglige Bevidsthed tilbage. Jonna begyndte at grue — for Prygl, for Skilsmisse, for Skandale. Hun var jo fejj, hun var jo lille.

Havde hun haft Stemmens Brug, var der ikke det Ord, hun ikke vilde have talt for at formilde ham, nu nødtes hun til at tie og lade sig trække op gennem Gaden som en fuld Mand.

Ernst holdt om hendes Arm, som om han troede, hun pønsede paa Flugt. Han standsede foran Dr. Gethers Bolig.

Fjorten Dage efter sad Jonna paa Forhøjningen. Alle Ting var som før — udadtil. Kun naturligvis det, at Folk så flittigt til Vinduernø og aabenlyst talte om hende, naar hun gik forbi paa Gaden.

Jonna følte Skammen som en uigennemtrængelig Urskov, hvor hun hverken anede Vej eller Sti, hvor Slinger og vilde Dyr lurede.

Havde hun endda haft et Navn at udlevere — men intet, intetsomhelst.

Og midt i det hele Dr. Gethers Forbavselse, da Ernst skød hende frem imod ham og krævede ham til Ansvar. Han havde svaret koldt og fremmed: — Jeg skulde saavist intet haft imod at bortføre

Deres Frue, men hun viste mig ikke den Ære at bede mig derom!

Altsaa *han*, hendes gode Ven, han troede ogsaa, det var en Kærlighedshistorie. Ellers havde han da svaret anderledes og forsvaret hende.

Jonna sad og sømmede et Lommetørklæde. Tiden skulde jo gaa. Det var ogsaa bedst, hun sad paa Forhøjningen, saa man ude fra Gaden kunde se, hun ikke græd.

Hele Byen vidste det. Og Børnene...

Aase havde ikke talt til hende siden hin Dag, og Ester krøb i Skjul. Men Majas Øjne havde faaet et medvidende, overbærende Glimt, der fik Jonna til at se ned i Gulvet, naar Maja var tilstede.

Jonna følte sig brødefuld overfor Børnene. Hun vidste nu med sig selv, at om Ernst ikke havde staaet dør paa Perron'en i Bramminge, var hun aldrig, aldrig vendt tilbage — ikke om saa Børnene var syge, ikke om de var døende.

Altsaa elskede hun kun sig selv. Ikke

noget Menneske i Verden, ikke Inge — thi det var ikke for Inges Skyld, hun rejste. Længslen efter Inge havde været tifold mere skærende før.

Nej, hun elskede kun sig selv, derfor var hun ensom.

Men af en anden Grund skrev hun ikke til Inge, af en Grund, der gjorde Skammen evig og uoverkommelig: Ernst.

Saalænge han kun var hende vederstyggelig med sin hæse Røst . . . med sine Hænder . . . med sit hele Væsen, det var til at udholde. Men nu . . .

At han nogensinde paa den Maade skulde kunne beherske hende, ydmyge hende, krænke hende — og fryde hende . . .

Blodet gik tungt i hendes Ansigt. Efter hver Dag kom en Nat.

Jonna fattede for første Gang Biblens Ord: Om dit Øje forarger dig, saa riv det ud og kast det fra dig.

Men det, som forargede hende, kunde ikke rives ud. Nu var hun lænket.

Og jo dybere hun gravede i sin Hukommelse, jo sandere vidste hun, at Ernst havde vakt hende i det Øjeblik, han inde i Kupéen slog Armene om hende, da var det, som om et hemmeligt Væld var bristet frem, et Væld der ikke kunde standses.

Men Ernst vidste ikke Sandheden. Han troede hende ikke.

Troede . . . hun gav ham sandelig heller ikke Grund til at tro, hun tav jo med sit.

Om Natten sov hun hos ham for aflaset Dør — om Dagen gik hun og Ernst Tur, Arm i Arm.

Han havde svoret at faa Vished for, *hvem* det var.

Jonna lo nervøst. Om ikke Skammen var saa almægtig . . .

Og han kom med Navne. Naar han mærkede, hun skælvede i hans Arm, hviskede han Navn efter Navn for at overrumple hende.

Hvert Gemme havde han eftergaaet, læst hvert Brev fra Inge.

Maja kom listende med Kattefjed. Det sorte Haar stod som en Sky af Lidenskab om hendes Ansigt. Munden var rød, som om den var malet. Hun gik om bag Jonnas Stol og hviskede hende i Øret:

— Hvorfor løb du ikke langt bort med ham, til Verdens Ende og til de hvide Bjerger?

Saa var hun borte, før Jonna kunde svare.

Straks efter kom Karen ind for at tale om Maden til det store Middagsselskab. Karens Blik lurede op og ned ad Jonna, medens hun snakkede om sit. Og frittende spurgte hun, om det var sandt, at Dr. Gether skulde med. Jonna nikkede.

Hun kunde ikke hindre Pigerne i at tro, hvad de vilde, hun gad ikke heller. Men det krænkede hende dybt, at Dr. Gether havde modtaget denne udfordrende Indbydelse.

Godt var det da, at Madam Munk var

rask igen. Saa var man sikker for Maden. Og midt i sin Elende maatte Jonna glæde sig til den store Middag paa Ernst Fødselsdag. Hun skulde da indvie den bronzebrune Silkekjole, som Ernst havde givet hende fire Dage efter . . .

Da Karen var forsvundet, gik Jonna ned fra Forhøjningen, hen i Stuens mørkeste Krog.

Hun tænkte paa, om der vel i Verden var et saa usselt Menneske som hun. Men det nyttede ikke. Hun holdt nu af Fest, og hun følte sig overbevist om, at Ernst ikke taalte, nogen forhaanede hende i hans Hjem.

Kjolen var virkelig smuk, hun vilde prøve den . . .

Det ringede.

Dr. Gether traadte uanmeldt ind. Jonna stod midt paa Gulvet, ret op og ned, rød til sin Hals.

Han gik hen til hende, lagde Armen om

hendes Liv og hviskede til hende: — Jeg elsker dig jo

Men Jonna så paa ham med et Blik saa saaret og sygt, at han straks slap hende, tog sig til Panden og veg tilbage.

De to Mennesker sad ved Bordet og tav med hinanden. Han legede med hendes Haand som saa ofte før. Men han spurgte ikke, og hun talte ikke.

De sad længe saadan, endelig stod han op for at gaa. Da smilede Jonna gennem Taarer, han var jo, trods alt, hendes gode Ven, og hun hviskede i dyb Blufærdighed: — Jeg vidste ikke, at

Mere sagde hun ikke. Manden rankede sig, tog hendes Hoved mellem sine Hænder og så paa hende. Saa nikkede han, som om han pludselig forstod, og gik henimod Døren.

Den var aflaaaset udefra.

Stor Skræk overfaldt Jonna. Hun gik gennem Sideværelset og prøvede Døren dèr, ogsaa aflaaaset.

— Men det er jo ikke værre, end jeg kan gaa gennem Vinduet! sagde han trøstende.

Jonna spærrede Øjnene paa vid Gab! Gennem Vinduet, som en Elsker!

Han gættede Tanken: — Kære Frue, det er lyst endnu!

Men Jonna var derved: Hvem har gjort dette! Og hun så for sig Aase med de strenge, kolde Øjne, Aase, som ikke vilde sige Godnat.

Hun stod op og græd, saa Taarerne stænkede hans Hænder.

— Hvis De græder mere, kysser jeg Deres Øjne!

Saa standsede Graaden.

— Vi venter, sagde Dr. Gether og satte sig op paa Forhøjningen.

En Time efter hørte de Nøglen blive drejet om og lette Trin, der flygtede.

Jonna rystede fra Hoved til Fod, hun vovede ikke at spørge efter Aase.

Men det var Maja, som, saa saare Dr.

Gether havde forladt Huset, kom paa Taa og indsmigrende lagde Hovedet op til Jonna: — Var du ikke glad, fordi jeg passede paa, ingen saà, han var hos dig?

Du kærester Inge i Engeland!

Inge, Inge, Inge, jeg skal bort fra Varde!
Inge, Inge, Inge, jeg skal til Aarhus! Aarhus!
Er der i Verden noget saa stort som Aarhus?
Med Mand og Børn, med Piger og Møbler skal jeg til Aarhus og *aldrig* mere tilbage hertil.

Og jeg skal ikke vende mig om og se, hvad der bliver af Varde, for mig maa der regne Ild og Svovl, for mig maa det blive en Saltsø, for mig et Paradis, blot jeg slipper væk. Nej, jeg skal ikke vende mig og se tilbage.

Jeg synes allerede, jeg har glemt Byen. En lille snollet By paa Vestkysten af Jylland — eller tager jeg fejl! Herregud, Inge, jeg er jo syg, tosset, vild af Glæde. Hvis

jeg turde, gik jeg rundt og knaldede Kopper og Glas i Gulvet, hvorfor véd jeg ikke — det vilde bekomme mig saa vel.

Jeg tilbeder den By, hører du, eneste Inge, jeg tilbeder den. Jeg kunde knæle i en Aarhus Rendesten og takke min Gud — mon der er Rendestene i Aarhus, jeg kender jo ikke Aarhus endnu. Mine Øjne er bleven blaa af Glæde, og du véd da, at før var de saa graa som et Skifertag, men nu *er* de blaa.

Jeg bestiller ikke andet end tilbede Aarhus og pakke ind. Hvis der var nogen Mulighed for, at mit dumme Hjerte kunde elske, o, saa gav det sig paa Stand og Studs til at elske Ernst nu og alle Livsens Dage, fordi han fandt paa dette. Men elske kan jeg jo ikke, og saa maa han nøjes med en Taknemlighed uden Grænser.

Den Plet paa Kirkegaarden, hvor Hak og Rose ligger, faar nu skøtte sig selv, til en eller anden af os dør og bliver lagt derned — kun ikke jeg. Husk det, Inge,

kun ikke jeg. Jeg vil dø i Aarhus og be-
graves i Aarhus, du maa sørge for det,
hvis de andre skulde glemme. Og kommer
du for sent, saa har du værsgod at hitte
mine Ben sammen, putte dem i en Pose
og faa dem gravet ned i Aarhus Jord. Husk
det nu, siger jeg.

Vi pakker ind, vi staar paa Hovedet i
at pakke ind. Det er fabelagtigt, hvormeget
saadan en lille Familie i Aarenes Løb kan
bunke sammen. Jeg synes, det knirker og
pirker i Møblerne af Fornøjelse over at
skulle med — aah Gud, hvor maa de have
kedet sig her!

Begriber du, det er Alvor, alvorligt Al-
vor, vi pakker ind, vi skal til Aarhus!
Jamen jeg forstaar det ikke. Jeg befinder
mig til Stadighed som det Par Gange, jeg
har faaet Morfinindsprøjtning.

Der er En, som nødigt vil have, vi rej-
ser, men idag kan jeg ikke tale om det,
idag er der ikke Fnug af Medlidenhed i
mig, saamænd hverken med de Syge eller

de Sorgfulde. To Flyttelæs drog nylig gennem Varde Gader.

. . . Inge, jeg kommer til at tænke paa den grønne Gaard og Madam Ross og hendes røde Potte. Jeg seer hende komme ud paa Svalegangen i Skørt og Nattrøje og de tykkeste Ben og Potten i Haanden som en Buket. Den granatrøde Blikpote, som Ross malede, Gud véd hvor tidt, og som de fem Rossunger bulede . . . Hvis den ikke burde have endt paa et Museum eller i en Kirke!

Vi to med vores hvide stivede Forklæder og Ravperler om Halsen og en Dukke i hver Arm paa Trapstenen — og saa begyndte det at tude og hyle i Huset ved Siden af. Jeg er saa vis paa, Madam Ross vækkede de fem med hver sit Klask. Og saa kom de, trip, trap, med bare Ben, og søvnige Øjne og Dun i Haaret, ud paa Svalen og satte sig én efter én paa den røde Potte . . . kom op at slaas, væltede

Potten og fik flere Klask baade paa tysk og dansk.

Ja Inge, var det ikke af Respekt for Ernst, saa lod jeg mig gøre saadan en rød Potte til dyrebar Erindring om Svalen og den grønne Gaard.

Hvorfor vi rejser fra Varde, spørger du . . . Ja, det er en sørgelig Historie, som jeg egentlig burde græmme mig over, jeg kan det bare ikke. Du véd, jeg er en ussel Mor, som tænker kun paa mig selv.

Det er Majas Skyld! Naturligvis, havde jeg nær sagt. Hun er bleven vist ud af Skolen, og de vil ikke have hende ind igen. Vi har haft den frygteligste Staahej.

En skønne Dag lokkede hun sin Veninde, den lille Grete Kajsen, op paa et Høloft, bandt hendes Hænder, bandt Tørklæde om hendes Mund og klippede Gretes Haar af, det dejligste lange gule Haar, lige ved Roden, saa Grete er komplet skamferet, og det vil tage Aar, inden det vokser ud igen. Folk i Byen blev saa ra-

sende paa Maja, at vi ikke turde lade hende gaa ene paa Gaden.

Grete siger selv, det kom af, at Postfuldmægtig Svarre, som altid gaar og laver Kommers med Børnene, en Dag havde sagt til Grete: Naar du bliver stor, gifter jeg mig med dig for at faa Lov at lege med dit Haar! Og det er troligt. Maja taaler ikke, at nogen foretrækkes for hende.

Ernst tog hende for og pryglede hende, saa Pigerne græd, og jeg fik ondt, men hun tilstod ikke, hvorfor hun havde gjort det, kneb kun Øjnene sammen og spændte Næsen ud.

Ernst truede med, at hendes eget Haar skulde klippes af, hvis hun ikke bad Grete om Forladelse. Men det hindrede jeg. Haaret er Majas Stolthed, og jeg vidste, ingen fik hende til at krybe til Korset.

Vist ud af Skolen blev hun jo, og skønt jeg bad for hende, lykkedes det ikke at faa dem til at tage hende igen. Ernst fik et Brev fra Institutbestyrerinden, der skrev,

at Maja mindst tyve Gange havde fortjent Udvisning, og at hun var som en Gift for Skolen.

Vi maatte finde os deri, men Ernst har taget sig det meget nær, og jeg forstaar, det egentlig er derfor, vi rejser. Almindeligvis hedder det sig, det er for at udvide Forretningen.

Nu har vi haft Maja gaaende siden April, og de Ulykker hun i den Tid har gjort, er fast utallige, men dem skal jeg ikke plage dig med — desuden er jeg jo henrykt, hvad saa Grunden end er.

I disse Dage spiser vi paa Hotellet, men det er ikke heldigt for Maja. Hun gør i den Grad Kur til en ung Opvarter, at jeg skammer mig — og det store Menneske tér sig helt forvirret overfor Barnet.

Hvad er det dog for Evner, som gør, at Maja indvirker paa alle . . . mig er det en Gaade. Og det værste er, at Aase hader hende, det er saa grimt mellem de to Søstre. Da Ernst pryglede Maja, sad Aase

ganske stille og saà ud, som om der vederfaredes hende en stor Lykke.

Ikke tale mere om det. Jeg forstaar mig engang ikke paa Børnene og bryder mig heller ikke derom.

Gid Ernst havde sagt det, da vi blev gift, saa havde jeg nu haft tolv lange Aar at glæde mig i — og sparet ikke faa Taarer.

Man har gjort Afskedsgilder for os, og jeg er igen bleven taget til Naade efter „Skandalen“ ifjor. Alle Koholdermadam-merne lader, som om de holder af mig — og jeg af dem. Vi bliver inviteret her og der til næste Aar, og vi inviterer igen, alt er Herlighed og Glæde.

Vi faar stor Lejlighed og skal have mange nye Møbler. Ernst har bestilt ægte Tæpper direkte fra Dokkerne i London gennem en Bekendt; og jeg maa selv vælge Møbler til et Kabinet. Alt tyder paa, Ernsts Pengesager staar udmærket. Kontoret skal ogsaa være meget større end her.

Det er lutter ligegyldige Ting. Lyst for og mørkt bag. Det, der er forbi, er glemt. Jeg er tilmode, som naar vi to i gamle Dage pjaskede om i dyngvaade Enge efter Forglemmigejer, eller naar vi sad paa Toppen af Muldbjergene og raabte ud efter Skibene.

Men Inge, midt i min Glæde har jeg en lille Sorg. Naar jeg sidder stille og tænker paa ingenting, kommer jeg til at gyse, som om der var et Spøgelse i Stuen.

Det er vist en Forudanelse om noget ondt. Mon jeg snart skal dø? Nu vilde jeg forresten gerne blive hundrede Aar. Det er, som om noget forfærdeligt lurede paa mig, jeg véd bare ikke hvor, ellers skulde jeg nok tage mig iagt. Hvis det er Dr. Gether . . . det er sandt, du véd ikke noget om ham. Det var ogsaa kun, at han pludselig kom til at holde af mig, men det gaar nok snart over igen. Jeg ser ham næsten aldrig.

Jeg har hørt om Blinde, der blev ope-

reret, men naar de fik deres Syn igen, blev de bange for Himlen og Husene og Træerne og Menneskene og deres egen Skygge. Det er vist min egen Skygge, der gør mig bange. Saa stor er da vel Aarhus endelig ikke, at man farer vild!

Nu faar du ikke mere, Skat, men fra Aarhus faar du et Brev saalangt, at du gør bedst i at leje et Par ekstra Øjne til at læse det — og sende din Hr. Gemal i Klubben to Aftener i Træk. Din i al Evighed

Jonna Krog.

Jeg tænker, vi kommer til at føre stort Hus i Aarhus. Blot jeg nu ikke maa virke altfor provinsielt. De Aar i Varde har jo ikke udviklet mig som Verdensdame. Jeg er bange, jeg ikke kan lade være at vende mig efter Folk paa Gaden, det bruger vi her.

Kære og fornemme Inge!

Nej, siden du har faaet det Perlehalsbaand, er du da ikke til at komme nær! Godt, det ikke er mig, jeg havde ikke turdet lukke et Øje af Frygt for Tyve og Mordere. Om saa hele London sank i Grus, naar bare du havde Perlerne om din Hals, kunde du jo gaa hen og købe dig et Slot og en Prins og endda have Penge nok til at sætte paa Rente.

Hvad siger din Hals saa til de Perler? Gotter den sig? Og din gamle Mand? Inge, det er saa dejligt, at du bliver hos ham. Jeg har været bange for, du gik, men har du holdt ud fem Aar, holder du nok ud i ti, og saa er du gammel. Jeg synes, det er godt, man bliver gammel engang.

Kan du ikke mærke, vi er hinanden mere nær end før — nu bor jeg ogsaa i en stor By, og du behøver ikke at se mig alt for galt over Hovedet.

Jeg har slaaet alle mine Rødder her og er groet saa fast, at jeg ikke mere tænker paa Nørresundby.

Vi er nu helt i Orden, men hvor har vi maset, og hvor havde vi en Mængde Gods, der maatte kasseres. Men det maa jeg sige, Ernst var ikke karrig, han købte løs, som om vi holdt Bryllup for anden Gang. Vort Hjem er heller ikke nær saa provinsielt som i Varde, ikke nær, men jeg lægger ogsaa Hovedet i Blød og kigger i „Studio“ — det er nu min private Hemmelighed, for at faa det saa fint som muligt.

Herreværelset er *foret* med Tæpper, saa ægte, at der er vævet baade Fjer og Dun og maaske hele Fuglereder ind i dem. Berta, det Drog, begyndte med at pille Fjerene ud, hun forstod jo ikke den Fi-

nesse; Ernst siger, det er en hel Kapital, men saa har Børnene den, de kan ikke slides, og Møl kan der ikke gaa i dem.

Nej, som der var med Møl paa Pulterkamret, da vi pakkede ind! Der hang en gammel Pose med Uldklude, den var som en Myretue af Myg. Véd du, hvad jeg gjorde! Jeg verfede Posen ud ad Vinduet med det fromme Ønske, at Dyrene vilde hilse fra mig og yngle flittigt, hvor de kom! Bordet har grønt Klæde paa Midten som et Billard, du skulde vide, hvor Bøger og Hefter tager sig ud paa det Bord. Vi har gule Fortræksgardiner i alle Stuerne som evigt Solskin, men i mit Kabinet er der klare højrøde Gardiner, knap saa røde som en Valmue — det har jeg aldrig set før — og mange grønne Planter og Palmer.

Jeg kan tydeligt mærke, Folk synes, her er smukt. De bliver saa forbavsede i Øjnene, som om de slet ikke havde tænkt det.

Jeg dumme lille Gaas, der gik og græm-

mede mig i Varde og fandt Livet tomt. Vi har Karnap i to Stuer og Altan udenfor Spisestuen, og lige forbi Huset kører Sporvogn, der er kun den samme, men hvilket Held, at den kører her forbi. Jeg elsker for det første den Kimen, men saa er der ogsaa noget af en stor By over en Sporvogn.

Gaskomfur i Køkkenet, Loftet af Blyantstræ, stort Spejl i Porten — det er herskabeligt, det er dejligt. Der bor en General over os, i Stuen kun en Murmester, men han er rig. Nu længes jeg blot efter Vinteren og Selskaberne, vi faar nok stor Omgang, alle her er elskværdige og glade og ikke halvt saa nysgerrige som i Varde, ogsaa mere overlegne. Damerne har en helt anden smuk Gang her end i Varde, men det er da ogsaa en ganske anden Brolægning. Jeg elsker nu Fliser.

Min Hukommelse for Ansigter faar jeg storartet Brug for her, hvor der altid er Mennesker paa Gaden, der kommer ogsaa

mange Fremmede hertil, og vi bor jo nærved Banegaarden. Om Søndagen og tidt om Aftenen spiser vi ude, enten i Riis Skov eller i Marselisborg, men Snittet paa mit Tøj er jo desværre fra Varde. Det er nu kun, fordi jeg ikke har haft Tid. Ernst har *af sig selv* givet mig Lov at bede dig købe Hatte og saadan noget for mig, nu maa jeg godt faa Tingene fra England. Ernst befinder sig udmærket her og kender jo mange fra gamle Dage.

I Virkeligheden har jeg kun Grund til at være sjæleglad, at jeg fik en Mand saa dygtig som Ernst, jeg havde aldrig egnet mig til smaa Kaar.

Blot han nu ikke bliver altfor skinsyg. Her er jo Garnison, og jeg kan ikke lade være at se paa Officererne — de virker paa mig ligesom Fyrværkeri. I Karnappen i den røde Stue har jeg en Krog for mig selv, dèr sidder jeg bagved Gardinerne og ser saa tydeligt alle dem, der gaar forbi. Men det bedste er, at jeg ikke mere skal

gaa paa Torvet; Karen har paataget sig hele Husførelsen og hedder *derfor* fra nu af: *Lund!* — det skal være finere. — Undskyld, men der kom Visitter.

Saa fortsætter jeg, men du er jo vant til, mine Breve skrives i Løbet af et halvt Aar, jeg har da vist aldrig skrevet et paa én Gang.

Nej, hvor jeg har det godt! Bare jeg ikke fik flere Børn, for gaa her paa Gaden og se saadan ud . . . Men Ernst maa-ler mig allerede med det Blik, der betyder: Kan du da ikke skynde dig lidt! Og jeg tror, ved Gud, jeg bliver frugsommelig af Blikket alene, jeg tør ikke andet.

Fatter du, at en Mand kan sætte sin Ære i at faa mange Børn — uden naturligvis, fordi det er Skik i hans Familie.

Der er jo Forskel paa den Kærlighed, man drømmer om i Nørresundby, naar man er femten Aar, og saa den, der tilkommer En efter Vorherres Bestemmelse.

Jeg har nu tyve Gange lovet mig selv aldrig mere at læse en Bog om Elskov — men se om jeg kan lade være. Og derfor véd jeg om saameget smukt, som ikke er hos os. Blot det med at bruge kønne Ord, jeg tror, man kunde købe mig for kønne Ord, men ingen siger dem. Jo, undertiden læser jeg højt for mig selv inde i' min Karnap, som om det, der staar i Bogen, var sagt til mig — men jeg tror ikke, det er sundt.

Børnene har nu faaet deres eget Værelse kun til at lege i, nydeligt udstyret med hver sit Legetøjsskab og sin Gyngestol og Klaver, men aldrig nogensinde leger de sammen.

Ernst er paa Bunden meget stolt af Maja, fordi hun er saa smuk, og det véd hun, og det benytter hun sig af. Hun behøver blot at se paa ham, saa faar hun sin Vilje. Den ene Dag slaar han hende, saa hun hverken kan sidde eller ligge for Strimer, den anden Dag giver han hende Lov selv at bestille Klæder uden at tage

nogen med paa Raad. Følgen er, at hun for Tiden føjter om i Højrødt fra Top til Taa, om det saa er Støvlerne, og med Haaret løst. Hun foragter alle Mennesker, ja, du skulde se det Træk, hun har om Munden. Forhaabentlig forandrer hun sig, inden hun bliver voksen . . .

Det var Fru Konrou, der ringede mig op i Telefonen — vi har jo ogsaa Telefon her — for at aftale, naar vi skal begynde at ride. Havde du tænkt dig, at jeg nogensinde skulde komme til at ride, jeg lille Vardemadam . . . foreløbig synes jeg ogsaa selv, det er mere end utroligt, men Ernst fandt selv paa det. Og Ridedragten er ved at blive syet, det værste var, der blev taget Maal af en Herre, men det hører sig jo til her.

Fru Konrou er det Menneske, jeg synes bedst om i hele Aarhus, hun finder paa saameget, og hun er smuk, og hendes Stemme har den yndigste Klang, du kan

tænke. Forleden var jeg henne hos hende. Det er jo da Sommer endnu, og Solen skinnede, men hun havde rullet ned og trukket for og tændt op i Kaminen, og dèr foran laa vi paa Tæppet og drak The og talte vist i tre Timer. Hendes Mand bankede paa, men han fik ikke Lov at komme ind — det skulde *jeg* prøve! Hun siger mig saamange Behageligheder, som hun maaske ikke mener, men en af dem maa jeg nu lade gaa videre, for hun paastaar, det er sandt, og at hun ikke er alene om at finde det. Hun siger, at jeg er *pikant*!

Aah, Inge — Aarhus er fortryllende. Og jeg er saa fuld af Glæde som gamle Abel Königs Kuber af Honning — husker du ham?

Hvor maa det være morsomt med den store Process, og naturligvis vinder din Mand, saa berømt han er. Der er flere Mennesker her, der godt kender hans Navn. Skriv saa snart, du kan.

Din Jonna.

ANDEN DEL

Hele Byen talte om den Zobelskindspels, Janus Kelst havde anskaffet sig. Ogsaa Jonna hørte derom, og da hendes Natur var nysgerrig, barede hun sig ikke for at sidde ved Vinduet paa den Tid, hun vidste, han kom forbi paa Vej til Kontoret. Hun maatte indrømme for sig selv, at Pelsen klædte ham.

Og da hun kort efter skulde i Selskab sammen med ham og saa hans Pels hænge i Entréen, skød en uskyldig mild Glæde op i hende. Da hun fik ham tilbords skælvede hun af undselig Forventning, og om Natten tænkte hun meget paa Pelsen og Janus Kelst.

Hun begik nu en lille Uforsigtighed, der maaske blev Skyld i hele den senere Elende.

Hun foreslog sin Mand ogsaa at anskaffe en Zobelpels — og han, der holdt af at tage sig ud, føjede hende.

Men fra det Øjeblik, Pelsen var i Huset, begyndte Jonna at ængstes og gløde. Saa ofte, hun saå den hænge i Entreen, steg Erindringer hende til Hovedet og skammede hun sig. Gik hun ved Ernsts Side og han var iført Pelsen, aflod hun ikke fra at indbilde sig, et andet Menneske stak i den.

Det Menneske blev hendes Skæbne.

Medens hendes første „Kærlighedshistorie“, som før sagt, gjaldt Søsteren Inge og havde skaffet hende Bekymring nok, blev den anden dræbende.

I sit ydre Væsen var den saa ringe, uanselig og uskyldig, at ikke en Sjæl havde agtet derpaa, endsige taget Forargelse deraf, hvis ikke hun selv havde røbet sig. Men hun bar sig ad som Barnet, der lukker Øjnene og tror sig useet.

Hele Kresen vidste Besked, længe før

Jonna havde stillet sig klart, at hun elskede, men den rørende Enfold, hvormed hun blottede sit skælvende Hjertes Hemmelighed, opvakte Medlidenhedsfølelse, og man dækkede og beskyttede hende for en Tid saavel udadtil mod den aabne, ubarmhjer-tige Sladder som indadtil mod Mandens altid redebonne Skinsyge.

For første Gang i sit Liv fortav hun noget overfor Søsteren, dels af ubevidst Blufærdighed, dels af inderlig Trang til at gemme sin livsalige Nyhed for hele Verden. Hendes Breve, der før svømmede over af aabenhjertig og intim Betroelse, blev korte, nervøse og forlegne. Dertil skrev hun med stedse større Mellemrum, og i de sidste to Aar drejede Brevene sig kun om Børnene, dem hun ikke egentlig tog sig af eller interesserede sig for.

Jonna rummede kun én Ting ad Gangen. Elskovsfølelsen fortrængte Søsterømheden. Desuden gled Inges Liv i Baner, der var

hendes saa fjerne, at hun ikke ret kunde følge eller forstaa Søsterens Tilfredshed.

Jonnas eget Lykkebehov var ikke stort, og hendes Kærlighed var blind. Hun krævede ikke Gengæld, kun Lov til paa Afstand at tilbede. Hun kunde for den Sags Skyld gerne have nøjedes med Pelsen alene.

Men som et ensomt staaende Træ, der antændes af Lynet og brænder ned i Roden, fortæredes hun af den nye Følelse, der kun tog Næring fra hendes egen Sjæl.

Udadtil levede hun Livet som før, afmægtig overfor Hjemmets Pligter og Børnene. Hun gik i Selskab og modtog Venner, var ens og elskværdig til alle Sider, var træt og lad og evig forskræmt. Ængstedes for hver Lyd, frygtede hver kommende Dag.

.

Udenfor Byen, i en stor Have, laa Janus Kelst's Villa, hans Ungkarlebolig, hvor det ofte gik vildt nok til.

Jonna havde nu og da med sin Mand kørt der forbi og beundret Haven og den strunke Kastanjeallé, der førte op til det hvidkalkede Hus med dets aabne Altaner paa begge Sider af Indgangstrappen. Altansøjlerne var om Sommeren overgroet af Klematis og Kaprifolier, om Vinteren hang Rankerne i Trevler og blæste for alle Vinde.

Gennem sine Veninder og især Fru Konrou hørte Jonna meget om Livet inde i Villaen, meget, der fik hende til at holde Haanden op under Hjertet, naar det gjorde altfor ondt. Men hun kunde ikke høre nok, og hun prøvede bestandig og ad Omveje at dreje Samtalen hen paa det eneste Emne, der nu havde Tiltrækning for hende.

Efterhaanden fik hun udpeget unge Fruer, der havde haft deres hemmelige Gang paa Villaen, og hun blødte af Smerte, medens hun stift smilende lod sig volde Fortræd. Hun havde Følelsen af at synke dybere

og dybere i en Mose uden Bund, men det var langt fra hende at raabe om Hjælp.

Ogsaa Ordet: *ødelagt* naaede hende. Betydningen forstod hun ikke, men hjælpeløs Vaande fyldte hende.

Nu som før hændte det, at hun traf ham i Selskab, og hun talte med ham som med de andre, kun mærkede hun selv, hvorledes Blodet veg fra hendes Ansigt under hans Blik.

Han ænsede ikke den lille Frue.

Og Tiden gik. For Jonna var det, som om hun, svimmel og i Mørke, balancerede frem paa en Line udspændt over en gabende Afgrund.

Jonna overværede et Bryllup i Domkirken. Det hørte med til Livet i Aarhus, at naar nogen blev viet, var Kirken stopfuld af Uvedkommende. For Jonna var det en egen Marter at overvære disse hellige Ceremonier, der altid oprev og altid førte hende tilbage i Tiden. Hun var i Følge med Fru Konrou og et Par andre Fruer, der alle kendte en Smule til Bruden.

Jonna følte sig under Orgelbruset, som om Haaret rejste sig paa hendes Hoved og Myriader smaa Naale stak hende i Huden. Hæslig Kvalme steg op i hende, det blev sort for Øjnene. Hun huskede atter den lyse Dag, der fulgte efter Prigivelsens Nat, og den kolde Gru, som hverken fandt Ord eller Taarer.

Frysende var hun gaaet om i sit nye Hjem, syg af Angst over det, der var foregaaet, syg af Angst over det, som fra nu af kunde foregaa, hvergang Mørket slettede Dagen ud. Hun var kommen ud i Køkkenet, dèr stod Pigen og stak en blodig Kniv i en endnu sprællende Torsk. Ved dette Syn var hun besvimet, men siden i de første Aar havde hun, saa ofte Ernst nærmede sig, haft den Tvangsfornemmelse, at hun var den sprællende Fisk, som han uden Medynk flængede til Døde.

Hun havde saa ganske glemt, at hun var i Kirken, og hvorfor hun var kommen der, hun tænkte nu paa, om Inge nogensinde havde anet Grunden til, at hun havde giftet sig med Ernst Krog.

Ikke for det, intet i Verden skulde vriste Sandheden fra hende — men underligt forekom det hende, at Inge aldrig, *aldrig* havde drøftet dette Spørgsmaal. Inge maatte dog kunne vide, at Ernst ikke var

den Mand, hun godvilligt var gaaet i Hus med.

Bryllupssalmen blev sungen. Jonna bøjede sit Hoved. Hun havde solgt sig. Skammen var hendes, hendes alene. Solgt sig i Haab om at skaffe Søsteren Penge, men solgt sig. For ejede hun end ikke synderlig Mod, saameget kunde hun vel have samlet sammen, at hun var bleven fri. Og paa selve Bryllupsdagen, hvad anden Tanke havde hun vel haft i sit Hoved end den, om Ernst vilde give hende rigelige Husholdningspenge, saa hun deraf kunde smuge bort, naar Inge var i Bekneb.

For de Penges Skyld havde hun solgt sig . . . de Penge, som alle tilsammen ikke havde Værdi mod en af Perlerne om Inges Hals.

Fru Konrou tog hende i Armen og pegede med en Hovedbevægelse paa Stolestaderne overfor.

Og Jonna så sin Datter, Maja, skøn og ung med de sorte Øjne luende i Feber,

med Munden krænget ud som i rasende Lidenskab, så hende staa dèr, rystende over hele Legemet, saa Haaret skjælv om hendes Hoved som levende Slinger, der rører sig i Søvn. Den gyldne Hud, der fik forhøjet Glans fra Solen, der lyste ind gennem de farvede Ruder, skinnede som gammelt Guld i Modsætning til de graahvide Ansigter rundt om.

Jonna var med ét tilstedeværende. Hvad skulde Maja her? Hvad havde hun for? Hvad betød det flimrende Blik, hun ustandseligt styrede i samme Retning.

Det var vendt op mod Altret, hvor de Unge knælede, mellem den festklædte Gæsteskare.

Saa godt kendte Jonna sin Datter, at hun vidste, det ikke var pur Nyfgenhed, der holdt hende fangen. Nej, naturligvis havde hun atter forseet sig paa en eller anden, sagtens paa en af Officererne. Og Jonna slog sig til Taals med dette.

Jonna selv var kommen forsent til at

overvære Bryllupsskarens Ankomst, hun vidste end ikke, hvem der var med — ikke før en Anelse faldt ned over hende, rammende tungt som et Stenkast. Brudgommen, en ung Officer i Gallauniform, kom nedad Kirkegulvet med den hvide Brud ved sin Side. Tilfældigvis såå Jonna atter tværsover, hvor Datteren stod.

Det gav et forfærdet Ryk i hende. Majas Øjne havde suget sig fast i Brudgommen, som, da han var ud for hende, uvilkaarligt såå op. Jonna mere anede end egentlig såå den studsende Uhygge, hvormed han atter vendte sig om — men hun havde fanget et Forstaaelsens Øjekast mellem de to.

Og Maja var fjorten Aar.

— De bliver da ikke syg? spurgte Fru Konrou, der mærkede, at Jonna vaklede. Og i samme Aandedrag fortsatte hun: — Se engang paa Janus Kelst!

Men Jonna bøjede sit Hoved dybere ned.

Hun vilde ikke se mere. Og Kelst gik forbi med en ærbødig Hilsen til Damerne.

Jonna kom udad Kirken, hun gik som i Søvn, der var noget, hun ikke forstod, noget, hun ikke kunde samle. Pludrende og leende trak Veninderne hende med hen til en Vogn, og hun kørte med dem ud i Skoven. Den friske Luft gjorde hende usigelig godt, og snart var hun saa vel, at hun atter kunde deltage i Samtalen.

Men da Fru Konrou spøgende talte om, at Janus Kelst nok var den virkelige Brudgom og sikkert kun for en Tid havde overladt Valpladsen til en anden, brast Jonna ud i hysterisk og klagende Graad.

Som Grund angav hun pludselige indvendige Smerter, og Damerne lod velvilligt, som om de troede derpaa.

Da Vognen i den blide og blanke Sommeraftenstund langsomt vuggede Damerne ind mod Byen, sad Jonna tilbagelænet og med lukkede Øjne, udmattet og døsig, men fuld af god Vilje til fra nu af rigtig for Alvor at være Mor for sine Børn — især for Maja.

Med kæmpemæssig Besvær trængte hun enhver anden Tanke tilbage end denne ene: At gøre sig til Kammerat og Fortrolig med Børnene. Hvordan det skulde gribes an, vidste hun foreløbig ikke, men Viljen var vel det vigtigste. Spasere med dem, tale med dem, hjælpe dem med deres Lektier, bade med dem . . .

En indre Bevidsthed sagde hende, det var ørkesløst at forsøge nu. De skulde

sikkert højlgt have sig frabedt, hun rodede sig ind i deres Anliggender. Det var jo alt det, de naadigst tillod hende at underskrive Karakterbøgerne, naar Ernst var borte, det faldt dem ikke ind at lade hende se Vidnesbyrdene.

Maja tog paa Regning baade her og dør, hos Boghandleren, paa Konditoriet og i den seneste Tid endog hos Manufakturhandleren. Og Jonna havde hidtil i Stilhed betalt uden at nævne det til Ernst, skønt Takken kun ytrede sig i stedse mere aabenlys Ringeagt.

Ligemeget, hun vilde prøve. Det Optrin omme i Kirken havde slaaet hende med Rædsel. Hun sad i Vognen og blev let i Sindet ved Tanken om alle de gode Forsætter.

Fru Konrou pirrede hende i Ansigtet med en Blomst for at se, om hun sov, og Jonna fór beskæmmet op.

Da hun kom hjem, lidt urolig over at møde forsant til Aftensbordet, bragte Pi-

gerne Telefonbud fra Herren, at Skovauktionen trak ud, og at han ikke maatte ventes hjem før om ved Midnat.

Jonna gik saa for at se til Børnene. Maja var ude, Ester øvede sig, og Aase saå næppe op fra Bogen for at hilse. Overfor deres vrantne Miner mistede Jonna Modet. Stille gik hun ind i Stuerne. De forekom hende tomme og bebrejdende. Hun satte sig ind i Karnappen og saå paa Menneskestrømmen, en Vogn med hvide Heste kørte forbi. Fluks havde hun Brudeparret for sine Øjne og efter dem Janus Kelst.

Da hun havde siddet en lille Stund, gav hun efter for Indskydelsen, tog Hat og Trøje paa og lukkede sig sagte ud, uden at sige til nogen, hun gik.

Jonna holdt sig tæt ind til Husrækkerne, som om hendes Hensigt stod skrevet paa hendes Pande. Men da hun naaede Byens Udkant, aandede hun frit og gik rask til.

Hun vilde ud forbi Villaen, og saa hjem igen. Ikke andet, kun ud og saa hjem. Der

var da intet ondt i, at hun gik en Tur, selv om Mørket var ved at falde paa. Og til hvemsomhelst kunde hun jo blot sige, det var for at gaa en Hovedpine bort.

Men da Jonna Krog stod oppe paa Bakken og saà den hvide Villa for sine Øjne, begyndte Samvittigheden at brænde. Hun nærmede sig Alléen, hvor de grønklædte Kæder hang stille ned mellem Stammerne. Fuglene var gaaet til Ro. Lydløs Stilhed herskede oppe og nede.

Bævende sneg Jonna sig ind gennem Alléen. Hun lyttede. Saa gik hun hen foran Huset. Paa Stentrappen stod blomstrende Pelargoniaer, langs Altanbalustraden stod i Række smaa blaa Blomster, hvis Farve var ved at slukkes af det synkende Mørke.

Tavsheden rundtom gjorde Jonna sikker. Janus Kelst var til Bryllup. Hans Folk havde vel taget sig Udgang.

Jonna gik hid og did over de bløde Bastmaatter paa Altanen. Stedet bandt hende, Stedet tog hende med Vold, mod hendes

bedende Vilje. Hun ønskede i et Øjeblik underkastende Længsel at turde lægge sig ned og sove sin Træthed ud, udenfor den Dør, der førte ind til hans Stue.

En Nattergal begyndte at slaa. Da steg der op i Jonna en Befrugtelsens Sødme, som om hun stod paa selve Lyksalighedens syvfarvede Tinde. Hun strakte Hænderne frem for sig, Læberne bævede. Hun vidste nu, at hun elskede.

Fuglen tav omsider, og saa stille var der, at hun langt ude i Haven hørte en forsinket og forvildet Humle lede efter sit Bo.

Jonna gav sig god Tid og undersøgte med stor Omstændelighed den hele Villa, for og bag, satte sine Spor i Havens nyrevne mulddækkede Gange, plukkede sig en Brystbuket og skulde tænke paa at komme hjemad. Da hun med ét stivnede og stod.

Havde hendes Øre været slaget med Døvhed, siden hun ikke hørte de sig nær-

mende Skridt i den sorte Time? Eller havde hun saadan lukket sig til over sin Lykke, at alt andet var blevet en Lige-gyldighed?

Janus Kelst gik henimod hende, og hun stod, som om Jorden nedefra tog om hendes Fødder og holdt dem fast.

Hvad han sagde, glemte hun, det var smaa overraskede Udbrud. Hun så ham gaa ind i Huset og vende tilbage med en svær syvarmet Messingstage, som han tændte og stillede fra sig paa et Bord paa Altanen.

Han ledte Jonna derop og vilde have hende til Sæde i en grøn og kurveflettet Stol. Men hun vægrede sig. Da tog han varsomt hendes ene ubehandskede Haand og lagde den ind til sit Hjerte.

Allykken gød sig dulmende gennem hendes Sind.

Kirkeklokkerne nede fra Byen tog paa at kime, Jonna løsnede sagte Haanden og

begyndte at gaa. Janus Kelst lukkede atter Frakken om sig for at følge, men hun gjorde Tegn til ham, at han skulde blive. Han nøjedes da med at følge hende ud gennem Alléen med den syvarmede Stage højt hævet over sit Hoved.

Da hun var vel ude af Sigte, slog Janus Kelst Knips ud i Luften: — Det var som Hvorpaa han hastigt gik ind for at tænde og ordne alt til Modtagelsen af den Dame, han ventede.

Men Jonna steg nedad. Hun gik med Underet i sit Hjerte. Og paa Vejen forklarede hun sig, hvorledes hendes Tanker havde søgt hans og lokket ham, som med Rottefængerens Fløjte, bort fra Bryllups-larmen, hjem til hende.

For, o, han elskede hende! Hendes Haand havde ligget ved hans Hjerte. Hun løftede Haanden ud i det frembrydende Maaneskær — den var, som altid, hvid og stille. Det havde ikke undret hende, om

den pludselig havde skinnet som flydende Guld.

Hun ænsede ikke den Vogn, der strøg forbi i skrap Hast og ikke den rosaklædte Dame, der tittede ud. Hun bar sit Under hjem som et Bytte, som en Skat.

I Maaneder levede Jonna højt men ogsaa varsomt paa denne ene Aftens Hændelse. Vel forekom Mindet hende som en uopslidelig Skat, dog gniede hun ømt dermed og undte sig kun paa bestemt fastsatte Tider at tage Skatten frem til Beskuelse.

Den travle Dag var ikke værdig nok til en saa højhellig Id, og virkelig havde hun Sjælsstyrke til at gemme Skatten, saalænge Sol stod paa Himlen, og først søge den frem i Tusmørkets Time og under Stjernernes Skær.

Hver Aften, ved den Tid, der faldt Ro og Mørke over Stuerne, laaste Jonna sin Dør — til Børnene hed det, hun trængte til et Mørkningsblund — og satte sig i en dyb Stol, hvis Ryg og Arme ganske om-

sluttede hende. Hun tog, for helt at føle sig ensom, et Silkesjal over, trak det op for Ansigtet som et tæt Slør, ja dækkede endog Haaret dermed.

Under Sjalet foldede hun sine Hænder, hvorpaa hun gav sig til at pudse Skatten, saa den skinnede med stedse større og mere magisk Glans.

Hun begyndte med Begyndelsen, med Pelsen, og saa tydeligt gensansede hun dette Minde, at hendes Fingre atter følte Elektriciteten fra det dybe, bløde Skind, just som hin Aften, da hun med villet Tilfældighed havde strøget dem over den fremmede Pels i Konrous Entré.

Jonna pustede ud, som efter en første Akt med stor Spænding. Hun nød Pavsen.

Saa fulgte Bryllupsoverværelsen omme i Kirken. Her nødtes hun til at gennemlide det grimme Optrin med Maja, hun kunde ligesom ikke faa det skaaret ud uden at skade Helheden.

Naar hun kom dertil, at Janus Kelst

skred nedad Kirkegulvet slank og rytmisk og ubekymret, begyndte Hjertets Uro — en Uro, hun selv sammenlignede med Nervernes Forvirring, naar man pludselig træder ind hos en Urmager, hvor hundred Ure, store og smaa, dikker og tikker afsted i forskellig Takt.

Modigt ventede hun paa Stikket, dèr hvor Fru Konrou havde givet sig til at tale om Kelst's Forhold til den unge Brud.

Erindringen herom sad fast som en fin Torn, altfor tynd til nogensinde at kunne pilles ud. Men Jonna vidste nok, at naar man ikke rørte ved Stedet, blev Smerten ikke tirret op.

Endelig var der selve Aftenen. Jonna trak den ud og trak den ud som en smidig Silketraad, der spindes finere og finere og dog bevarer sin Styrke.

Hun gik, skønt hun sad musestille under Silketæppet, gik hvert af de mange Fjed udad og opad. Der var ikke den af Havens Dufte, end ikke den tørre Lugt

fra Kokusmaatterne paa Verandatrappen, som undgik hende. Hun følte Væden fra de smaa Blomster, hun plukkede, den klæbrige Saft fra en Løgvækst, da hun brød Stænglen, og Ubehaget ved at røre en lille nøgen Snegl paa et Blad.

Uden at løfte Silketæppet fra Ansigt og Haar, rejste hun sig og stod. Stod i den mørke Stue i Lunet fra det tynde Silkedække, *stod* som hin Aften, da Lyden af hans Skridt lammede hendes Fod.

Hjertet begyndte at fable, at digte. Hun løj Stjernerne frem; hun løj den klare Maane op over Villaen. Og Stagen med de syv Lys blev til et Hav af hvide Flammer.

Men først og sidst det: Hans Længsel, hans Komme, Mødet . . . Hun fremløj ikke Ord, der ikke var talt, men hun aabnede med sit fine, bedragende Instinkt — troede at aabne — hans Hjerte og så derinde skrevet Ordene: Jeg elsker.

Og Jonna, som aldrig havde faaet sig til

at stole paa Biblens mange fortryllende mærkværdige Udsagn, hun troede nu, med Ansigtet gemt og Hænderne foldet, i sin Betagelse, at den fremmede Mand var ledet hid af hendes kaldende Tanke.

Og hun forstod, netop det forstod hun, at han var stum. Hun kendte jo det, at i store Øjeblikkes Sorg eller Glæde var Mælet uden Kraft. Derfor havde han — som et Tegn, som et Pant paa sin Kærlighed — løftet hendes Haand og lagt den ind til sit Hjerte.

Saa lod hun Silkesjalet falde og vendte lydigt tilbage til Virkeligheden, mat og fuld af Glæde som efter et Stævnemøde.

Saa helligt var dette Minde for Jonna, at hun undsaa sig ved nogensinde at røre det, naar hendes Mand var tilstede. Hun opdrog sig ved uhyre Selvtugt til at kunne lukke af ikke blot for Tankerne men for den strømmende Sødme i Blodet.

Og han anede intet.

Hun, den aandsfraværende, var bleven lutter stilfærdig Omhu for alle de Smaa-ting, hvoraf Dagens daglige Løb er sammennittet. Hun beskæftigede sig i fromt Alvor med Kogebog og Tøjeftersyn. Hun havde pludselig faaet Blik for Støvgran og tørstige Planter. Selv det, at Ernst's Haar begyndte at tyndes, vakte hendes Delta-gelse, og hun forhørte sig om gode Raad mod Haaraffald.

Naar Børnene skændtes, prøvede hun at mægle, og fordybede sig i Undersøgelser af, hvem der havde Ret.

Pigerne så med Mistro paa denne husmoderlige Opblussen, de antog den for et Udslag af Sygelighed.

Virkelig kunde hun give Anledning til Uro i saa Henseende. Øjnenes Skær, der blev mere og mere lavendelblaat, Haarets glansfulde Løften, og Hudens kalla-agtige Hvidme, der de utallige Gange i Dagens Løb underfarvedes med hektisk Rødme, alt dette kunde være Tegn paa indre Sygdom — men Jonna var saa ganske rask.

Hun var blevet noget mindre i Klæderne, men skød selv Skylden paa de mange Trin, hun, i Modsætning til sin tidligere Ladhed, nu gik.

Hun læste stadig de Romaner, der kom indenfor hendes Rækkevidde, men regelmæssigt lagde hun Bogen fra sig med en Hovedrysten. Hun trængte ikke mere til

deres kunstige Stimulans, og hun forstod dem ikke.

Første Gang Jonna atter traf Kelst, var i Selskab, og hun blev da saa rød og siden saa bleg, at enhver med Lethed saå, hvorledes det var fat.

Han indledte for Formens Skyld en Samtale om Vind og Vejr, medens Jonna sad, rank i sin Ryg, med tungt bøjet Hoved og de smaa Hænder hvileløst legende i Skødet. Ikke et Ord fremførte hun.

Men da han snart, halvt ærgerlig over denne mærkelige Opførsel, vendte sig bort, saå hun op og listede et bønligt Blik henover ham.

Ved Bordet hævede han hilsende Glasset mod Jonna, der nødtes til at fatte om sit med begge Hænder. Hun tømte det som en hellig Kalk og drak sig til ham med Legeme og Sjæl. Og i hans lyse sejrende Smil, der for et Nu overgød hende med Fred og Fryd, var baade Velvilje og Overbærenhed.

Men tale i hans Nærhed kunde hun ikke, kunde hun ikke.

Janus Kelst havde ogsaa andet at tage Vare end den lille tavse Frue, der forekom ham som indsvøbt i Skyhed.

Han ytrede til sin Borddame, at det dog var paafaldende, det lille Menneske var Mor til den sortøjede Tigerkat, der spillede med Kløerne, saa saare hun saa en Mand. Og Borddamen tyllede i ham Historier om Maja Krog, der burde piskes, burde . . .

Men undskyldende føjede hun saa til, at det var en kendt Sag, Moderen aldeles ikke tog sig af Børnene.

— En sød lille En er hun, men dermed er ogsaa alting sagt!

Janus Kelst nikkede og gav Borddamen Ret.

Han undte gerne den lille Frue Tilbedelsens Glæder og lovede ved Lejlighed at give sig en Smule af med hende. Egent-

lig fristede hun ikke, og for Tiden var han stærkt engageret.

Men som Aftenen led og han saå hendes sitrende Forventning, vaagnede en vis øm Medlidenhed. Som et uudviklet Barn forekom hun ham. Han fik Lyst at klappe hende paa Kinden, at lege med hendes Fødder.

Med stor Behænde magede han det saå, at de et Øjeblik blev ene. Han bad om Lov at aflægge hende et Besøg i Hjemmet, hvad Jonna benægtede med en Hovedrysten saa skræmt, som om han havde foreslaaet hende Delagtighed i et Mord.

Han trak paa Skuldrene. Hun var dog en sær og besværlig Tingest. Men atter foldede Jonna sin Elskov ud i et ydmygt Blik. Det tog ham om Hjertet. Varsomt lagde han sin Haand paa hendes hvide utildækkede Skulder: — Bestem over mig!

Med denne ubetydende Frase forlod han hende, og Jonna stod tilbage, som om hun

ejede ham og havde ham for Tid og for Evighed.

Glæden steg hende som en liflig Rus til Hjernen. Al Tunghed flyede. Hun stod paa Stedet og lo. Overfor i et Spejl stod hun og lo. Saa bøjede hun Hovedet ned mod Skuldren, hvor hun mærkede Aftrykket af hans varme, sikre Haand som et Segl.

Og nu vældede Glæden og Livslysten frem som Bække ved Foraarstide, naar Sneen smelter langs Bjergets Sider.

Jonna teede sig ung og jublende som Lærken, der første Gang stiger og fatter Rummets Uendelighed og Solens Magt.

Hun følte sig fro, som i hine Barndommens Dage ude i Vildmosen, naar hun og Inge, hidset af Insekternes Leg, tumlede om mellem Gyvel og Porse, drukne af Duft og af Lyde. Hvor selv det pludselige Plump i et rødligt Mosehul og Iskulden under Fodbladet kun var en Jubel mere.

Hun fik en Lyst til at danse — én Sko her og én Sko dèr, at danse paa de bare Fødder over det lysblomstrede Tæppe. Tog sig i det og huskede paa sine tre store Børn — og jubledede videre.

Det var Fru Konrou, som, leende og drillende, pegede paa Jonnas den højre blottede Skulder: — Hvad er det dèr?

Jonna drejede Hovedet og så: Så paa sin Skulder det tydelige Aftryk af en Haand, rødt mod Hudens Hvidhed.

Men Fru Konrou, der havde udset Jonna til sit Hjertes lille Veninde, kastede et Kniplingssjal over de spæde Skuldre, der med ét skælvede, som om Blodet derinde var standset og stivnet under et Skred af Sne.

.

Den Nat laa Jonna lysende vaagen. Det brændte i Skuldren, som om Myrer havde deres Gang under Huden.

Næste Morgen sad Aftrykket der endnu.

I Løbet af de kommende Dage svandt det ganske. Og Jonna blev igen sig selv.

Men da Janus Kelst kom for at aflægge Visit, nægtede hun sig hjemme. Og Kortet gemte hun. Under Papiret i en Linned-skuffe.

Fru Krog „løb“ efter Janus Kelst! Øjne
så det, Læber bragte det videre.

Hun havde ikke Skam i Livet. Hun løb
efter ham!

Ganske klar over Sammenhængen blev
man vel ikke, men Udkig holdt man.

Jonna selv var stærende blind. Hun be-
vægede sig som Stjernen i sin Bane, uimod-
staaeligt, naturnødvendigt.

Paa den Tid, hun skulde møde Janus
Kelst, maatte hun altsaa hjemmefra, og
om en Granitmur pludselig var skudt op
for hende, hun havde før slidt Hænderne
sønder og prøvet at bide sig gennem Ste-
nen, end hun havde opgivet Mødet.

Det var blevet hende en Livsens For-

nødenhed, der opretholdt hende fra Dag til Dag.

Løgne og Udflugter mylrede frem og stillede sig til hendes Tjeneste, hun vidste at rydde hver Hindring, og hvormange Fælder Venindernes beregnede Eftermiddagsbesøg end satte, hun snoede sig udenom dem alle og var paa Stedet til Tiden: Naar han forlod Kontoret for at gaa hjem til Villaen.

Ikke altid kom han alene. Stundom hastede han forbi i travl Optagethed med Tankerne fulde af Tal og Telegrammer. Det hændte, han glemte at hilse.

Det hændte ogsaa, han, paavirket af Forretningsfortrædeligheder, irriteret saå til den anden Side.

Men Jonna var paa Stedet til Tiden.

Og med hans Hilsen i Sindet gik hun hjem som med et skørt og gyldent Kar fyldt til Randen med en Drik, hvoraf ingen Draabe maatte spildes.

Fik hun *ikke* sin Hilsen, da havde Hjer-

tet straks den lægende Løgn til Rede: Af Hensyn til hende! For intet at røbe!

Jonna gik ad de længste Omveje, stod stille i Porte, gjorde sig Ærind gennem de ledeste Smøger, hvor Husene næsten slog sammen over hendes Hoved — alt i samme Hensigt som Forbryderen, der prøver at lede Forfølgerne paa Vildspor.

Hendes Forstand stod stille som Solen over Gideon.

Timer før Tiden gik hun fra Hjemmet, hun inddelte Byen som i Felter og afsøgte hvert Felt for sig med en Omhu, som om hun ledte efter en tabt Skilling.

Uden at hun raadspurgte andet Ur end Hjertets tro Tikken, førtes hendes Fod paa Minuttet til Stævnemødets Sted.

Hans Nøjagtighed, der var ens i Forretningsforhold og overfor Kvinder, lettede hende meget, ja den var det, som overhovedet muliggjorde hendes frygtelige Selvbedrag.

Hun mødte ham dèr, hvor fire Gader

krydsedes — første Gang tilfældigt, anden Gang prøvende, siden som efter en evigtgældende Aftale.

Paa det ene Hjørne laa en lav og gammeldags Bod, hvor ofte Søfolk gjorde deres Indkøb. Vinduet var opfyldt af Kridtpiber og Grifler i Glas, af Reb og islandske Trøjer, af Tobak og gule Krus og Kander.

Paa en lille Sidehylde stod to hvide Saueskaale med Mundingen vendt mod hinanden. De mindede Jonna om to unge Duer, der næbbes, og hun følte dyb og daglig Glæde ved altid at se de hvide, støvede Saueskaale i samme hengivne Stilling.

En Dag manglede den ene, og ingen kom senere i dens Sted. Den tomme Plet virkede paa Jonna nedstemmende som Synet af en aaben Grav.

Et Par Gange havde Kelst i oprømt Lune gjort Mine til at skraa over Gaden for at give sig i Snak med Jonna, men

hun var da flygtet som et Fnug, der fejes
bort af et Vindstød, og havde forpustet og
forvirret søgt Ly i den første den bedste
Butik.

Det var den Hilsen, hun vilde have,
den og intet mere, men ind i den Hilsen
digtede hun en Verden af Ømhed og El-
skov.

Jonnas Stævnemøder fik en brat Ende.

Der kom til hende en Morgen et Brev med ukendt Udskrift. Hun stirrede paa de store klare Bogstaver, næsten segnende under Vægten af en Anelse.

Uden ret at gøre sig det bevidst, havde hun haabet og haabet paa engang at faa et Brev fra ham, et Brev, hvori han med Ord tilstod al sin tavse, al sin fortærende Lidskab. Hun havde allerede bestemt, at det Brev skulde med i Kisten, og hun vidste hvordan. Hun vilde lade lave en Pude, og i Pudens gemme Brevet — eller, om det blev — Brevene. Ingen kunde finde sært, at hun netop ønskede den Pude under Hovedet i Kisten.

Aase stod hos, da Brevet kom, hun så de dirrende Fingre og Ansigtets Udtryk.

— Fra hvem er det Brev? spurgte hun i en Tone, som bragte Jonna til at fare sammen. Aase gik ud ad Stuen uden at oppebi Svaret; men i Døren vendte hun sig og maalte Moderen fra Hoved til Fod.

Jonna aabnede Brevet.

— De skulde skamme Dem! De, som har store voksne Børn. Men det er saamænd ingen Under, hvis Deres Pigebørn gaar i Hundene med saadan en Mor. Jeg vil bare sige Dem, De gør Dem til Nar for hele Byen. Ligner det noget at gaa og rende efter sin Galan saa alle og enhver kan ligge i Vinduerne og se Skandalen. De fortjente at man lod Deres Mand vide, hvad De er for en.

Ærbødigst E N

Jonna læste Brevet én Gang, to Gange, tre Gange. Blodet veg fra hendes Ansigt, det begyndte at snurre i Fingerspidserne.

Med et Bums faldt hun bagover. Brevet holdt hun indknuget i Haanden.

Aase gav hende Vand at drikke, spurgte om hun vilde i Seng, om der skulde Bud til Læge. Og med et Blik, skarpt som en Sonde, om Faderen skulde hentes hjem fra Kontoret.

Jonna så paa Datteren med Øjne, der bad. Saa hviskede hun, som det eneste, hun i Øjeblikket tænkte paa: — Brevet!

Og Aase rakte hende Brevet, som var det en skidden Klud.

Jonna sad ret op og ned i Stolen. Hun vidste ikke ud, hun vidste ikke ind. Kun det vidste hun, at nu var det forbi.

Maja kom susende gennem Stuerne, kun halvt paaklædt. Med et Hop satte hun sig op paa Bordet ved Siden af Jonna og lo, som om hun havde oplevet det gladeste glade.

— Kapellanen har friet! Hvad siger du! Friet! Og paa Præstepapir og med Sal-

velse! Mig som Præstekone, hvad? Du siger det ikke til Far, hører du!

Jonna prøvede at samle sine forvildede Tanker. Hvad var nu det?

Maja hoppede ned fra Bordet, tog Til-løb og sprang op, saa hun stod. Saa begyndte hun at danse paa Dugen, medens hun lo og lo. Jonna blev vår, at Maja havde Silkestrømper paa, hun fæstede sig ved det som en Opdagelse.

— Præstekone, mig! Det sølle Kræ... det kommer der af, at Herr Krog vilde have sin Frøken Datter konfirmeret! Jo Tak — en Kapellan!

Jonna så paa Silkestrømperne, kun paa dem; medens Maja hvirvlede: — Og Ludvig! Han hedder Ludvig!

Det sygnede i Jonna. Der stod en underlig Duft, halvt sød som af Lindeblomster, halvt ram som af Roer ud fra Maja.

— Han kan ikke leve uden mig! Bare det var Alvor Hans Hoved paa et

Sølvfad! Men nu skal du se, hvad jeg svarer!

Maja sprang ud over Jonna, stødte sin Fod i Faldet og fór støjende bort. Lidt efter kom hun igen med et stort Ark blaat Konceptpapir. Hun lagde det foran Moderen, der læste uden at forstaa:

— Velærværdige Hr. Kapellan!

Undskyld, men Deres Tilbud frister mig ikke. Min Mand skal have *lige* Ben og *brede* Skuldre og *hvide* Tænder. Ellers Tak.

Maja Krog.

Jonna sad stadig ret op ned paa Stolen.

— Nej, jeg vil gøre som Moster Inge, prøve alt og vælge det bedste! Du har været godt dum, derfor sidder du i det, som du gør!

Maja lukkede Brevet og forsvandt.

De stille Formiddagstimer gik hen. Ernst kom fra Kontoret. Han var oprørt, og som altid, naar noget gjorde ham vred, blev han hæs og snublede Ordene over hinanden.

— Hvor er Maja?

Jonna løftede uvilkaarligt Hænderne som for at afbøde et Slag. Han aabnede Døre og raabte Majas Navn gennem Huset. Da hun ikke var dèr, stillede han sig bag Jonnas Stol og fortalte hastigt og hæst om den unge Kapellan, der havde anholdt om Majas Haand: — Og hun maa jo have givet ham Anledning, Barnet maa jo have givet ham Anledning!

Endelig yiste Maja sig, hilste skødesløst og satte sig til Bords. Men Faderen greb hende i Skuldrene og forlangte Forklaring.

Med uskyldige og straalende Øjne løj hun ham op i Ansigtet, saa han tilsidst, befriet, selv spottede over den taabelige Mand, der uden Skygge af Grund havde trængt sig ind paa hende.

— — — —

Jonna gik rundt om Bordet inde i sin Stue, rundt om Bordet. Paa denne Tid var det, hun plejede at berede sig til Mødet.

Hvad vilde han tænke, naar hun svigtede

Eller havde ogsaa han faaet Brev?

— Er Mor ikke gaaet! hørte hun Esters forbavsede Stemme. — Hvorfor er Mor ikke gaaet?

Og Aase så ind og over Jonna: — Naa, du er ikke gaaet endnu!

— Jeg gaar ikke, svarede Jonna. Endelig fandt hun de Ord.

Hun blev, men Dagen var lang.

Da Jonna ikke mere viste sig, hvor Gaderne krydsedes, blev Kelst opmærksom. Han savnede hende som et Stillads, der længe har dækket et nyt Hus. Uden hende virkede Gaden mere ensformig og tom. Og uvilkaarligt gik han langsommere, så paa sit Ur og tøvede foran et og andet Vindu.

Det var Alvor, hun kom ikke.

Lejlighedsvis forhørte han hos Veninden,

hvorledes det stod til i Krogs Hjem, og Fru Konrou svarede: — Ja, sig mig det! De véd vist bedre. Forresten finder jeg, det er Synd af Dem. Det lille Væsen sidder jo og smægter sig tildøde — der er snart ikke andet tilbage af hende end Øjnene. Hvad har De i Grunden haft for med hende?

Janus Kelst sagde den nøgne Sandhed og blev ikke troet.

— Keder hun Dem, er det det?

Han rakte besværgende sine Hænder mod Loftet: — Paa min Ære. Jeg har *intet* forbrudt!

Den lille Affære ude paa Villaen havde han glemt at berette eller fortiet af Ridderlighed.

Fru Konrou fik en Idé: De beder hende med til Havefesten. Saa skal jeg nok faa opsporet, hvad der er i Vejen — og saa Gud naade Dem, hvis De har ført mig bag Lyset!

En Smule nødigt lovede han det. Det var saa sin Sag, naar hun havde nægtet sig hjemme for ham. Men Damen blev ved sit.

I Uger havde Jonna holdt sig inde. Som en Søvnngænger gik hun rundt fra Stue til Stue, faldt i Staver hvorsomhelst og blev staaende Timevis paa samme Plet, indtil nogen eller noget tvang hende vaagen.

Hendes Mand var ikke blind for det forandrede Væsen, men tilskrev det andre Aarsager, især det, at Søsteren Inge laa syg. Og han tog mod Indbydelsen uden først at raadføre sig med hende.

Da Jonna ret forstod, hvad det gjaldt, opfattede hun Indbydelsen som et Paaskud fra hans Side for endelig at se hende igen.

Hun havde ikke Kraft at staa imod, følte sig svag af at kæmpe, svag af at læn-
ges. Hans Øjne var over hende som en Kalden. Og hun kom.

Hun kendte ikke Villaen igen, da hun med Ernst kørte ind under de tætløvede Kastanjer, hvor, oppe og nede, var som blussende Virvar af højtskinnende Bær — røde, grønne, gule, blaa. Havens Gange, Bede og Plæner var omspændt af disse farvede Lyskugler, Stjernerne blev saa smaa og blege, Rummet saa stort og uroligt.

Opad Altanens Søjler hang de runde Papirlamper i elastiske Traade ind mellem Vinrankerne, hvis Spiraler for hvert Vindpust ledte ud i Luften eller som spinkle Orme krøb over Papiret. Paa et Bord stod den syvarmede Stage.

Janus Kelst var selv tilstede og hjalp Jonna af Vognen. Hvert af hans ligegyldigt hjertelige Velkomstord havde for hende Klang af deres fælles forborgne Viden.

Han bød hende Armen og førte hende rundt i Haven, som om hun aldrig havde været der før. Han takkede hende, fordi hun var kommen. Det var første og blev

rimeligvis sidste Gang, han så hende som Gæst paa den hvide Villa. Den var solgt, og om tre Maaneder flyttede han ned i Byen.

— I Deres nære Nærhed, Frue! tilføjede han.

Jonna hørte og nikkede. Var det ikke kun rimeligt, han søgte ned i hendes Nærhed!

Lysene fra de mangefarvede Lamper blændede hende, hun begreb ikke, at dette var den samme stille, stjernedækkede Have, hvor hun og han havde staaet med hinanden som de eneste vaagne i Natten.

Mennesker talte og lo omkring dem. Paa Jonna virkede det som et af de sære Mummespil, hun undertiden havde set i Drømme efter Læsningen af en eller anden fantastisk Bog.

Fru Konrou kom hen og tog Jonnas anden Arm. Snart skiltes Kelst fra dem, nye Gæster lagde Beslag paa ham.

En lejet Violin spillede et Sted inde mellem Buskene.

En Rosenranke hagede sig fast i Jonnas hvide Kjole, og medens hun løsuede den, følte hun Duggen fra de vaade Blade.

Dette fik hendes fyldte Sjæl til at løbe over. Hun kom til at græde, først stille, saa heftigt som et Barn.

Fru Konrou listede hende med ind i et lukket Lysthus — et Lysthus, som med beraad Hu laa hen i Mørke, og spurgte deltagende: — Kære, holder De *saameget* af ham?

Men Jonna, som i hele sit Liv kun havde prøvet ét Menneskes Fortrolighed og endda sluppet den, da Kærlighedens Ensomhed kom over hende, saa paa hende med Øjne, der ikke vilde, *ikke vilde* forstaa.

Og ved Bordet . . .

Dugen blændede som et endeløst Sne-lagen. Rækken af syvarmede Stager dan-

nede en takket Kæde. Gennem Lystremmerne så hun de glade Ansigter, som, to og to, bøjedes mod hinanden.

Jonna sad hos Janus Kelst. Hun talte og lo med de andre. Det var som en Jernklo holdt om hendes Nakke.

Tilfældigt eller bevidst strejfede han hendes Skulder med sin Arm. Tilfældigt eller bevidst kom han til at sidde hende for tæt. Hun rørte sig ikke. Varmebølger skyllede ned over hende. Huden aabnede sig og gennem hver Pore sugede hun hans Nærhed ind. Lyden af Stemmer samlede sig som et Orgelbrus, Glassenes Klirren blev til Klokkesvingninger. Han og hun var ene. Hun fattede om hver af hans Tanker og tog dem ind i sit Hjerte. Og da han naadigt lod Blikket hvile i hendes aabne Øjne, takkede hun med et Smil, der fik ham til at studse:

— Dejlign! Dejlign er De iaften!

Havde han paa sine Knæ forkyndt hende Kærlighedens Evangelium, og tilbudt hende

sit Liv, hun havde ikke straalet mere end under de faa og fattige Ord, som han de Snese af Gange havde kastet i Grams til Kvinder.

Og Jonna rankede sig, kejst og kaaret af hans Blik.

— Hvor gammel er Deres ældste Datter, Frue? spurgte en Herre over Bordet.

— Seksten Aar! svarede Jonna.

— Hun ligner en indisk Prinsesse, sagde Herren over Bordet, hun er et af Verdens syv Vidundere. Naar hun gaar paa Gaden, seer alle Folk baglæns! Han løftede sit Glas: — En Skaal for hendes Ungdom og Skønhed!

Jonna drak ud. Vinen havde den Virkning paa hende, at hun følte Hjertet som en brændende Sol, hvorfra Straaler tindrede ud. Hun fornåm sit eget Legeme som en uendelig Klarhed, der bredte sig og bredte sig, uden Ophør, uden Grænser.

Hun hørte ikke, at overfor blev Maja og Majas Væsen drøftet med onde Ord.

Tilstede var hint unge Par, hvis Bryllup Jonna havde overværet. Da Majas Navn blev nævnet, søgte den unge Frue sin Mands Blik men fangede det ikke.

Efter Bordet blev der afbrændt Fyrværkeri. Jonna stod med opadvendt Ansigt og så Rakterne stige til Vejrs mod Stjerneerne for atter at dale udspredende Myriader af Glimt, der sluktes et for et, lydløst, sporløst.

Første Gang i lang Tid mindedes hun atter Nørresundby og Barndommens Festaftener paa Skovbakken inde i Aalborg, og med Samvittighedsnag huskede hun paa Inge, der laa syg, Inge, hvem hun forsømte med Breve, som om hun var en Fremmed.

Jonna følte sig med ét saa træt. Hun længtes efter at sove. I det mørke Lysthus var tomt. Hun satte sig derind, støttede Armen mod Bordpladen, lagde Hovedet i sine Hænder og sov ind, smilende som et

Barn, der gaar til Ro med Legetøj i sin Favn.

To Mennesker kom ind og satte sig. De troede sig ene. De overgav sig til Øjeblikkets Elskovsstemning.

Hun hviskede mellem de hede Kærtegn: — Jamen jeg véd, det er, som jeg siger. Han ser ikke mere til den Side, hvor jeg er. Hun har forhekset ham.

Og han svarede: — Du har jo mig. Vejer jeg ikke op mod ham?

Kvinden tøvede og sagde saa: — Hvorfor giftede du dig ikke med mig?

— Herregud, vi var jo enige. Men jeg indser ikke, det kan krænke dig, du som selv

— Skal jeg lade mig sætte ud af Spillet for en Skoletøs' Skyld?

Jonna rørte sig i Søvn. Janus Kelst strøg en Tændstik. Han blev en Smule afkølet, da han så, hvem det var. Men Damen lo stille bag sin Vifte: — Hun har

drukket formeget, hun sover Rusen ud!
Lad hende sove!

Og Parret gik. Der var flere mørke Løvhytter end den.

Selskabet enedes om at gaa ned til Byen, og Vognene blev sendt bort. Men alle de brogede Lyskugler sluktes én for én, inden man brød op. Kun de syvarmede Stager holdt ud. Og da Gæsterne tog Afsked, fulgte Janus Kelst, som engang før, ud gennem Alleen med Lyspyramiden løftet over sit Hoved i de stærke Hænder.

Jonna var ham ømt taknemlig, fordi han ikke havde talt. Ord var ikke nødige mellem dem. Hun kendte jo, hun delte jo hans Tanker.

Og ved Ernsts Arm gik hun nedover Bakken ind mod Byen. Han var saa vel til Mode og talte uden Ophør. Jonna længtes — som efter et Kærtegn — efter at høre det Navn nævnet, der sang i hendes Hjerte.

Længe skulde hun ikke vente forgæves:

— Gad vide, om ikke vor Vært snart tænker paa Giftermaal. Der ymtes svært om en af hans gamle Kærligheder . . .

Jonna vidste bedre, hun smilede og puttede Armen fastere ind under sin Mands. Hun vidste bedre.

— Jeg kom for Skade at overvære lidt af en Hyrdescene dem imellem. Forsigtig kan man just ikke kalde ham. Men naar hendes Mand finder sig deri, kan vi andre jo tage det med Ro.

Jonnas Tanker vandt sig som Silketraade om et gyldent Vindsel. Hvad vedkom hende det, Ernst indbildte sig at have overværet, naar hun vidste bedre.

— — — —

Og atter havde Jonna et Minde, hvorpaa kunde leves højt og længe.

Jonna havde al sin Tid optaget. Dagen lang, naar ikke netop huslige Smaasysler hindrede hende, sad hun i Karnappen med et Gobelinsbroderi uden Ende. Hendes Fingre stak Naalen ind og trak Naalen ud, men Øjnene holdt til ovre i Genbohuset, det store røde, der var under Opførelse. Hun stirrede derover, som om hun bar Ansvaret for, at hver Sten kom paa sin rettelige Plads og at Murene skød rask i Vejret.

Om Morgenens søgte hun i Natkjole ind for at se, hvorvidt det havde fortet i de tidlige Timer, hun meget mod sin Vilje altid sov fra. Om Søndagen, naar Arbejdet var standset, var hun idel Utaalmødighed. Al den Hamren og Larmen, der af Husets

øvrige Lejere bandedes langt bort, lød i hendes Øre som sød Musik — lig den Førstefødtes Vræl for en lykkelig Moder.

Det var jo ikke noget almindeligt Hus som de andre i Gadens Plan. Det var en Borg. Det var et Slot . . . Det var Huset, hvori *han* skulde bo, Huset hvis Mure skulde omslutte ham ved Dag og ved Nat.

Og Jonna sad stille nynnende paa sin Post, lovende Forsynet for al den Lykke, der var hende beskaaret.

Røde Plakater blev klæbet paa Vinduerne: *Udlejet*.

Flyttevogne holdt for Huset, og fremmede Mennesker tog det i Besiddelse. Janus Kelst ventede og var den sidste.

Jonna så Møblerne blive løftet af Vognene og baaret ind gennem den brede Portal, så dem blive stillet rundt om i de tomme Stuer. Så ham dirigere Folkene, pegende med den elfenbensprydede Stok, hun kendte.

Engang kom han hen til Vinduet .
 Jonna sad i Ly af det røde Gardin — han
 stod der længe, længe. Jonna fulgte Blik-
 kets Gliden fra Vindu til Vindu, forbi
 Dagligstue, Herreværelse, forbi Entreen til
 Majas Værelse. Og Jonna tænkte med et
 Smil, at Maja lignede Inge i saa mange
 Ting, baade i godt og i ondt, ogsaa deri,
 at hun vilde have alt, hvad hun saà.

Det var ikke længere siden end Aftenen
 før, da Jonna i Regnvejrs med Ernst skulde
 gaa de Skridt til Teatret. Hvor var den
 nye blaa Silkekaabe, der gjorde det af
 baade i Støv og Regn? Og hvor var Frø-
 ken Maja selv?

Men Jonna havde dækket hende ved at
 tage en Vogn — for Kjølens Skyld. Naa,
 saadan gik det vist alle Mødre. Fru Kon-
 rou sagde om sine Døtre, at hun maatte
 bede dem om Nøglen til sine Skuffer, om
 Lov at laane sine egne Smykker, ja turde
 ikke engang tillade sig at have Snue uden

først at spørge, om Døtrene vilde afse et Par af hendes Lommetørklæder . . .

Janus Kelst så endnu i samme Retning med smaa Trækninger i Brynene, som om han dulgte Lysten til at smile over et fornøjeligt Syn. Saa så han atter og vedholdende mod det røde klare Gardin. Jonna følte, han vidste, hun var der.

I Vinduet stod røde Nelliker — en Velkomsthilsen, som hun kun ikke dristede sig til at skikke over. Han pegede paa sit Knaphul og paa Blomsterne. Jonna dukkede Ansigtet og lo.

Men siden ved Middagsbordet var hendes Appetit saa stærk og sund, som om det var hende, der havde stillet alle Møblerne paa Plads. Hendes Mand spurgte: — Naa, har du saa faaet hilst paa vor nye Genbo, jeg ser, han er flyttet ind?

Jonna nikkede, kaldt til Orden af Aases mistænksomt forskende Blik. Maja svarede overmodigt: — *Jeg* har hilst paa ham for os alle!

Saa tilføjede hun for ikke at tirre Faderen: — Jeg saa ham bare staa og gøre Øjne herover, andet ikke!

— Pas du dine Bøger, min Pige, det har du bedst af!

— Tak for det, lille Far, Tak for det! Maja fór om Bordet og stillede sig bag Faderens Stol med Hagen støttet mod hans Hoved: — Skal jeg have flere Skænd, kom saa kun an, men bliver du for grov, saa bider jeg!

Faderen slog spøgende efter hende, men hun blev staaende. Saa sagde han alvorligt: — Har du hørt, Jonna, at Kaptejn Gorms skal separeres? Hun er nok flyttet fra ham igaar, hjem til Forældrene. Og det aner mig, at vor Ven derovre . . .

Han tav brat af Hensyn til Børnene, og Jonna, der vidste bedre, svarede roligt, at hun havde intet hørt.

Men i samme Nu saa hun et graat Skær som en Skygge brede sig over Majas Ansigt, medens hun stod dèr bag Faderens

Stol. Straks efter spillede Smilet atter om hendes Læber, et tindrende, triumferende Smil.

Og Jonna huskede med pludselig Bekymring Scenen omme i Kirken for to Aar siden.

Jonna havde tænkt, at naar Janus Kelst først var flyttet ind, var alting dermed godt for alle Tider. Hendes sagtmødige Natur havde nok i dette: at se ham, se ham dagligt.

Hvoraf kom det da, at Uhyggeanelser listede om hende, hvor hun gik, og hvor hun stod. Hun havde Følelsen af aldrig at være alene. Følelsen af, at der blev luret ved Dørene, at Øjne iagttog hende, at vrede Tanker omspændte hende som et Net, der snæredes fastere og fastere.

Stod hun ved Vinduet for at se over til de kære Stuer, hvor han hørte til, var det, som om noget rykkede i hende og drog hende tilbage. Tænkte hun paa at gaa der-

hen, var det som om usynlige Hindringer voksede op foran hendes Fødder.

Men det sørgede hun for, at der stod friske Nelliker i Karnapvinduet, og da hun en Dag ovre i hans Vindu så røde Nelliker, strømmede Glæden i hendes Blod.

Hun havde beregnet, at til et af Jule-selskaberne skulde han med. Hun vilde dog se ham engang i sit Hjem, og ikke være bange, men frejdigt vise ham alt sit. Ogsaa Børnene skulde han lære at kende. Bagefter vilde det være saa langt langt rigere for ham, naar han vidste, hvordan Stuerne var og Møblerne.

Og en anden Gang gik det nok an at tage mod Indbydelse af ham. Skønt — hans Møbler, dem kendte hun jo.

Blot de var sammen én — nej to — Gange om Aaret og kunde tale ud og fortælle hinanden alt, eller det meste da, det vigtigste, var det ikke nok?

For hende — jo, men for ham . . . ?

Jonna vidste det jo fra Bøgerne og fra

Inge og fra Fru Konrou og dem alle, at Mænd var anderledes, ikke saa nøjsomme.

Naar Jonna kom dertil, visnede al hendes Glæde, og hun pinte sin Hjerne med at udfinde kloge og rørende Ting, som hun — ved Lejlighed — vilde sige til ham, hvis han . . .

Hun købte en lille Bog med rødt Bind og hvide Blade. Deri vilde hun skrive smaa hemmelige Breve til ham — naturligvis Breve, han aldrig skulde se, men da det kom til Stykket, turde hun ikke nedskrive én af sine Tanker. Saa brugte hun Bogen til at skrive Paaklædningsregnskab i

En Dag, da Jonna havde sat sig mægtigt til Rette med det endeløse Gobelinsbroderi og med tusind foraarsglade Tanker — thi overfor stod Janus Kelst og så hende ind i Hjertet, medens han, naturligvis af Forsigtighed, tænkte Jonna, nu og da ogsaa så til de andre Vinduer og især til Majas — kom Aase ind i Stuen.

Uden at sige et Ord gik hun hen og rullede Gardinet ned for Jonnas Øjne.

Grebet af Uro dristede Jonna sig til at sige: — Jamen, der er jo ingen Sol paa denne Tid!

Aase så paa hende med de samme haarde, iskolde Øjne som hin Dag da hun spurgte: — Fra hvem er det Brev?

Og Jonna blev siddende i Novemberdagens Mørke bag det nedrullede Gardin.

Saa vilde Jonna da ofre sig, for Børnenes Skyld ofre sig, give Afkald. Og hun beredte sig paa at bringe Ofret.

Beredte sig paa den Maade, at hun i tre Uger ikke saa over Gaden til Huset, hvor Janus Kelst boede. Hendes Øjne blev i den Tid lyssky af Mangel paa Sol og Syn af Himmel. Men for Børnenes Skyld tog hun Martyriet paa sine Skuldre — og bar det.

Havde det endda været Sommer, saa hun kunde rulle Markiserne ned som store Øjenskærme — men Vinter var det, og alle Huse blottede sig for at fange mest muligt Lys. End ikke Gardinerne kunde hun trække for, ved Dag.

For nu at slide Tiden hen tyede hun

til at sy Julegaver — og med Ryggen til Vinduet syede hun, som i Søvn. Der var Dage, hvor hun ønskede i sin Nød, at Nethinden vilde løsne sig fra hendes Øjne, saa hun blev blind. Synet var i sig selv en Lidelse — nu.

Det som skulde ske, det som skar Hjertet fra dets Rod, det maatte ske: for Børnenes Skyld. Hun sagde Ordene hen for sig som Bønner til en Rosenkrans. Stundom hørte hun dem ikke selv, stundom lød de for hende som de tre Jordslag paa en Kiste.

Hun var sig saa sørgelig klart bevidst, at ikke Moderømhed eller Moderstorhed drev hende men kun den usle Angst. Mangel paa Mod til at tage Lykken paa nogens Bekostning.

Lykken, som — det troede hun jo — var hendes fra det Nu, hun strakte Haanden ud og greb den.

Som mørke vildsomme Fyrreskove rejste trøstesløse Tanker deres Mure om

hende. Intet nok saa lille blidt Haab var i Sigte.

Men Jonna havde jo taget sit Parti og beredte sig paa den store Afsked, som Novicen, der lader Haaret skære af, inden hun tager Sløret.

Ikke engang Ensomhedens Miskundelse var hende forundt i de Dage. Hjemmet gjorde sine Krav gældende. Aase og Ester var indbudt til et Familjebal. Uden Motivering nægtede Aase at gaa der — hendes Nej var som endnu et velrettet Slag mod et stakkels hudflettet Legeme. Men Ester frydede sig, og Huset over kvad hun sin Glæde — hamrende den ned i Klaveret med mangehaande Valsestumper. Og Jonna maatte gaa med for at vælge Stof til Kjo-len og siden overvære Prøvningen.

Det var hende saa svært at skulle paa Gaden. Hvorsomhelst kunde hun vente at møde ham. For selv om hun så ned i Jorden, som den der tynges af overvældende Skam, vidste hun jo, at blot hans

Skygge strejfede hendes med en Flig, vilde hun mærke det med hver Blodsdraabe.

Nu, hun mødte ham ikke. Og Ester dansede til Bal, og Ester dansede hjem, Jonna sad oppe og ventede. Saa var det forbi.

Jonna følte, at Tiden nærmede sig, hvor Ofret maatte bringes — hendes Plan var rede.

En Nat havde hun, for dog at sove, taget et Pulver, og Legemet var kommen til Ro, medens Tankerne endnu som Hærskarer af vilde skrigende Fugle kredsede om hendes Pande.

Hun havde i sin Tid, især derovre i Varde, hvor Græsset groede mellem Gadenes Sten, læst saamange Bøger om Kærlighed, at hun tyktes, hun ind og ud kendte dens Væsen. Hun havde, gennem Bøgenes Viden, dannet sig et Mandsideal — i Zobelskindspels. Og hun havde tilegnet sig Drømmens dyrebare Bedrag.

For hende var Kærligheden hidtil af en saadan Art, at den — som Englenes — ikke kendte til Begær. Hun ønskede ikke

at favnes, dog gemte hendes Sind et Ønske om „en eneste Nat“.

Og Jonna havde i de mange Nætters Løb formet sig ud Billedet af denne „eneste“ Nat.

I hans Stue, de to alene, i Stilhed, i Mørke, Time efter Time, medens Natten vandrede forbi derude, de to alene, Side om Side, Haand i Haand. Faa Ord, smaa Ord, mest Stilhed og Mørke. Og — o — da vilde hun langsomt gaa fra Stol til Stol, fra Bord til Skab, fra Stue til Stue, stryge sin Haand over alt, føle hver nok saa lille Ting, kærtegne Billederne, som sov i deres gyldne Rammer, Gardinerne, der hang ned som haandgribelige Dele af Mørket . . . men først og sidst lade Hænderne glide over ham for siden i dem at bevare som et Aftryk af hans Legeme

Gerne maatte Hænderne blive lamme efter den Nat.

Jonna rejste sig fra Lejet. Roligt sov Ernst hun smilede ved at høre de

trygge Aandedrag — hvor var hans plagende Skinsyge, nu han havde Grund!

Hun sneg sig over Tæppet ind i Stuen. Betænkte sig ikke. Gik hen til Vinduet og så ud. Usigelig Fred sank over hende. Lampen derovre var tændt — den grønne Lampe paa hans Skrivebord. Gennem Gardinet skimtede hun Konturer af Lampen og af ham.

Jonna knælede i Mørket. Tydeligt fornam hun hans Længsel, hans Kalden — ja, hun kom. Hun kom.

Og atter laa Jonna paa sin rette Plads, i Sengen ved Husbondens Side. Nu vidste hun, *hvordan* Ofret skulde bringes.

Det var tre Dage før Jul og i forrygende Snestorm. Pigerne bagte fra den tidlige Morgenstund. Ernst var taget af Sted, paa Landet, til en af de store Skovauktioner, der sluttede af med sen Middag paa Herregaarden. Han skulde først komme opad næste Dag.

Jonna vidste ikke af, at hun dirrede som et Espeløv, at hendes Læber var hvide, at hun stirrede som En, der ser Syner. Hun troede selv, hun var ganske rolig og behersket. Men Aase fulgte efter hende, hvor hun gik, som en Fangevogter, der til det sidste skal staa inde for en Morders Liv, at Retfærdigheden kan ske Fyldest.

Maja havde sine gyldne Øjne paa, ogsaa hun var urolig.

Juletræet kom og blev stillet an paa sin Krydsfod i Spisestuen. Jonna stod paa en Stige for at fæste Stjernen i Toppen. Hun var faldet, hvis ikke Aase havde grebet hende.

Om Eftermiddagen kom Fru Konrou for at smage paa de friske Kager og faa Jonna med i Butiker. Hun havde en Liste saa lang over Julegaver, der skulde købes.

Jonna gik med hende. Hun fandt sit Mæle igen og snakkede op og ned. Nej, hun var ikke syg. Havde kun overanstrengt sine Øjne med at sy.

Aftenen oprandt. Jonna sad ved det runde Bord i Spisestuen. Aase og Ester klippede Julestads. Det flød med Guldpapir og Æggeskaller. Maja foregav Hovedpine og gik til Sengs. Jonna prøvede at klippe med — der var endnu et Par Timer, som skulde bies igennem — men nu mærkede hun selv, at Fingrene skjalv, og opgav det. Aases Øjne var efter hende.

Hun havde tænkt sig det, først at gaa,

naar Huset var stille og Pigebørnene gaaet til Ro. Men hun udholdt ikke Aases Blik.

— Jeg tror, jeg gaar et Løb hen til Fru Konrou, der var noget, vi glemte at aftale!

Ingen svarede.

Jonna gik ind i Sovekamret. Hun vidste ikke, hvorfor hun gjorde det, men hun klædte sig af og skiftede Tøj fra inderst til yderst, og Linnedet hun iførte sig var nyt og ubrugt. Hun ordnede med stor Omhu sit Haar Drømmen om den eneste Nat tvandt sig sammen med Tanken om Ofrets Fuldbyrkelse. Da hun var paaklædt og redt, kunde hun ikke flytte en Fod. Det led ud paa Aftenen, og hun sad der mellem Spejlets to Lys, med Kaabe og Hat — ventende paa et Tegn, rede til Opbrud som Jøderne hin Nat i Østerland.

Vistnok ventede hun kun paa at høre Døren aabnes og lukkes efter Pigebørnene. Hvorlænge agtede de dog at sidde oppe!

Saa gik hun ind til dem i Stuen, glemmende, at hun var klædt til at gaa ud:

— Skal I ikke snart i Seng, Børn? Og medens hun spurgte, så hun over til Huset: Jo, den grønne Lampe var tændt . . . som en Kalden. Men ogsaa i de andre Stuer var lyst, lyst bag nedrullede Gardiner. Havde han vidst gennem Tankernes Overføring, at hun kom! Gik han i Længsel fra Stue til Stue . . .

Aase rejste sig fra Bordet, hendes Ansigt var stivnet som en Maske. Ester så forskræmt fra den ene til den anden: — Gaar du ud, Mor?

Og Jonna, som pludseligt erindrede Kaaben og Hatten, vidste intet at svare. Hun gik hen og kyssede Ester med kolde Læber, gik hen til Aase . . . men Aase vendte sig bort som fra noget urent.

Jonna stod, til Børnene var ude af Stuen. Bordet flød, nu som før, af Guldpapir og Æggeskaller. Der duftede stærkt af Gran — Ester havde den Vane at svide Grene-spidserne for at faa Lugten frem.

Med bøjet Hoved gik Jonna den hurtige

Gang nedad Trapperne, ud gennem Porten, over Gaden. Gik for at bringe det store Offer, det største.

Ovre i det nye Hus var tykke røde Løbere nedover Trapperne. Det mindede Jonna om Blod — hun traadte til Side og gik paa det nøgne, hvidmalede Træ. Hun vidste alt det, hun vilde sige, Ord for Ord, havde hørt sig deri i de lange Nætter, i de lange Dage, Ord for Ord, om Maja, om Aase.

Fra Romanerne havde hun det Træk, som hun troede selv at have opfundet: Han maatte gifte sig med en anden! Hun vilde række ham den bitre Kalk, som det var hans Pligt at tømme.

Stryge ham over Panden vilde hun, længe, længe, og liste Ordene ind i hans Øre, saa de ikke saarede ham, saa Smerthen blev til at udholde.

Videre vilde hun gaa: Udvælge til ham den Kvinde, der fra nu af og evindeligt skulde danne Mur imellem ham og hende.

Og modigt havde Jonna paa sine Fingre fem unge Piger, der hver især kunde tænkes at komme i Betragtning.

Men medens Jonna slæbte sig opad Trinene, kom Fristeren, Drømmen om den eneste Nat, atter til hende. Hun vred sine Hænder . . .

Foran Døren stod hun og læste paa Navnet, som om hun maatte forvisse sig om, hun ikke gik galt. Der sad en lille Yalenøgle i Laasen — Jonna smilede. Tænk, var ogsaa han glemsom i den Retning!

Da fik hun en Idé, der var ret nærliggende. Overraske ham vilde hun, smyge sig ind i hans Stue — hen til Skrivebordet, hvor han sad og ventede og tænkte paa hende.

Hun traadte ind i Entréen, sagtelig. Paa en Knage hang den Zobelskindspels . . .

Hun stod i den forreste Stue, Portièrerne var slaaet for til den næste. Over det bløde Tæppe sneg hun sig videre, rystende som i Feber. Kunde ikke Glæden dræbe . . .

For alt var Glæde nu, alt . . . Drømmen om den eneste Nat.

Hun standsede, hun stod. Hun hørte Lyde, hørte en Stemme sige: — Naturligvis bliver jeg i Nat — hvis du da vil have mig!

Og nu først såå Jonna, at over en Stol laa slængt et hvidt Skindslag, og paa Bordet Handsker og Hovedtørklæde.

Dørene stod paa vid Gab efter Jonna. Med begge Hænder krampagtig knuget om Trappens Gelænder, naaede hun ned. Hendes Hjerne havde ikke fattet det endnu, kun hendes Hjerte.

Engang efter Majas Fødsel havde hun haft et Mareridt, hvor det forekom hende, hun stod paa Mosegrund og kæmpede for ikke at synke, men bagfra blev en Møllesten lagt om hendes Hals, og hun mærkede, hvorledes hun langsomt gled ned i Moradset, knuget af Stenens Vægt, indtil kun Hovedet og den mægtige Sten som en Halskrave var oven Jorde. Da havde

hun prøvet at skrigte om Hjælp, men Mælet var borte, og hun sansede under Mare-ridtets Troværdighed Stanken fra den raadne Grund. Hun havde lukket Øjnene og tænkt paa Inge — var vaagnet badet i Sved. Længe efter frygtede hun at lægge Hovedet til Puden af Angst for, at Mare-ridtet skulde gentage sig.

Hun havde nu atter, efter de mange Aars Forløb, Følelsen af at synke og synke, og af Møllestenen, der tvang hendes Skuldre ned.

Hjernen var tom, som fyldt med Kulde. Hun trængte nu kun til ét: at hvile ud, at gemme sig under et Tæppe.

Vagt og fjernt meldte Tanken sig om Selvmord — og svandt igen. Det kolde Vand . . . hun gøs. Nej, en lun Seng, et Pulver og saa sove, sove, sove. Foran sin Port vendte hun sig og så op mod Genbohuset — og nu forekom det hende, hun så to Skikkelser, tæt sammenslynget, glide forbi Vinduerne . . . og to til og flere.

Hendes Øjne frøs, som om Islag havde lagt sig over dem.

Saa vendte hun sig atter og saa op mod sit eget Hus, det var mørkt. Ikke et Lys brændte bag de mange Ruder. Hvor skulde hun naa opad Trapperne . . . om ikke an-

det, hun kunde vel krybe op paa alle fire.

Et Gys, et fremmed besynderligt Gys, rislede gennem hende. Stod hun foran en ny Sorg . . . Var der mere endnu?

De mørke, tomme Stuer tav. Var hun mørkeræd . . . Gang paa Gang gik hun henimod Sovekammerdøren, vendte om igen, gysende for det ukendte, der som et Genfærd lurede paa hende derinde. Et Ur slog — hun erindrede, det var over Midnat, hvor var da den sidste Time blevet af! Og midt i Hjernens Tomhed og midt i Hjertets Elende maatte hun mindes en Historie, hvormed Barnepigen plejede at true hende til at lukke Øjnene, en Historie om en afhugget Haand under en Seng.

Men hun var jo ikke Barn mere . . .

Hun tog et Tag i Laasen, som om hun ventede at se en Skikkelse staa paa Tærsklen med Øjet mod Nøglehullet der var stille og Duft af rene Lagener.

Med døde Fingre løste hun Tøjet og

lod det falde, Stykke for Stykke, hvor det vilde.

Mod Sengens Hvile længtes hun og Lejets Barmhjertighed. Hun trak Naalene af sit Haar — men da hun stod paa det lodne Skind foran Sengen, var det, som om noget advarende stillede sig mellem den og hende.

Blodet stivnede. Nerverne stak. Som oversaaet med Pigge følte hun sin Hud.

Paa sit Ansigt faldt hun henover den hvide aabne Seng — for træt selv til at drage Tæppet over sig. Da mærkede hun i Panden en Sviden, en Brænden... hun rørte sig ikke: Dette var ikke Lærred...

Med Besvær rokkede hun Hovedet til Side og lod Haanden famle over Panden. Et Papir var med Naale fæstet dertil.

Jonna sad længe paa Sengekanten med Hænderne under sine Knæ. Hovedet hang saa underlig slapt paa Halsen. Sad længe, fandt saa Tændstikker og Lys.

Paa Papiret stod med Aases store sikre
Bogstaver — og med Streg under — det
ene Ord.

Skøge!

Lyset brændte, og Papiret var fæstet til Pudlen. Det rørte sig ikke. Bogstaverne aad sig som Syre ind i hendes Øjne, der værgeløst stirrede.

Skøge!

Jonna løftede sine Hænder og knugede dem under sine Bryster, som havde hun to Hjerter, der forblødte, og ikke ét.

Saa listede hun, lille og stille, i Natkjole og paa de bare Fødder, der følte Gru ved Gulvets Kulde, ind i Stuen, ind i den røde Karnap.

Sneen faldt og blev ved at falde.

Derovre, i den Stue var det det hvide Skindslag, og et Tørklæde indvævet med gule Ranker.

Men Jonna fornam ingen egentlig Smerte

mere — det var, som laa hun paa sin Ryg paa Bunden af en dyb Sø og stirrede op gennem de grønne, strømmende Vande.

Lysene blev slukket derovre, Gardinerne trukket fra og et Vindu aabnet ud til Sne-natten. Jonna så — som paa et ligegyldigt Billede — de taagede Omrids af de to uforsigtige Mennesker, der i øm Fortrolighed lænede sig ud, den ene over den andens Skulder. Med et Smæld slog Ruden i, Huset laa hen i Mørke.

Jonna skjalv af Kulde, hun trak Benene op, saa Knæene rørte Brystet. Hendes Ryg vaandede sig af Kulde.

Og hun tænkte paa det: at ligge som et lille Barn i en lun blød Vugge, medens en venlig Fod traadte Gængerne.

Og derfra gik Tanken i lige Linje til Maja. Som Saften siver af den overskaarne Stængel, sivede pludselig øm Moderfølelse frem af hendes stakkels mishandlede Hjerte. Moderfølelse, for første Gang.

Hun så for sig Majas hvide Pande,

Majas overmodige Mund, Majas viltre, tyvagtige Hænder, magre som Abehænder, og Smilet, der gav og tog.

Maja, der med sine spidse Tænder bed i alt, hvad hun fik kært, hvadenten det var Klæder, Sko, Smykker, Bøger eller Mennesker, Maja, der var mere skiftende end Himlens Skyer.

Maja, der, i sit femte Aar, havde kysset en lille Dreng til Blods . . .

Maja, der, i hvide Bukser — ikke altid saa rene — og i strikket Livstykke, entrede om paa Tagene i Varde i Maaneskin og reves med Kattene om Fugleunger, som hun tog med i Seng og kvalte med Kærtegn.

Maja, der hin Dag stod bag Stolen og hviskede: Hvorfor løb du ikke bort med ham, til de hvide Bjerge, til Verdens Ende!

Det gjorde godt at tænke paa Maja — Tanken alene var barmhjertig som Pjalter, hvori hun kunde hylle sin Nøgenhed.

Og Maja maatte forstaa, det gjaldt, naar

nu hendes Moder kom til hende og bad om Ly, bad om Lov at dele Varmen og Pladsen i hendes Seng, for en eneste Nat.

Maatte da forstaa, at det gjaldt! . . .

Saamangen Nat i gamle Dage var Maja paa alle fire krøbet fra Barnekamret og op til Jonna — fordi Tæppet dør var af Silke, hendes eget kun af Uld. Og altid var det endt med, at Maja havde rullet sig ind i Tæppet og sparket Jonna bort.

Det var, som Maja og Inge smeltede sammen for hendes trætte Tanker, og hun saa atter for sig den grønne Gaard deroppe i Nørre-Sundby, hvor hun og Inge sad paa Stentrappen — endskønt det var forbudt — og tuskede deres Drømme bort.

Inge tog Ravperler i Bytte og Venskabsringe, Jonna solgte sine for Lov at lægge Armen om Inges Hals . . .

Den grønne Gaard og Svinetønden med de hvide Maddikker, som de i Hjerternes unge Enfold troede, voksede op og blev til Helvedes Djævla.

Udenfor Majas Dør tøvede Jonna, træt og forkommen, som et Menneske, der har vandret langt og længe forbi Støvets Alder og nu længes efter den evige Hvile.

Hun bankede paa. Men ingen svarede. Bankede igen. Lagde Øret til Døren og lyttede.

Jonna tog, i Entréen, sin Aftenkaabe paa, over Natkjolen. Tog Skindhuen paa sit Hoved og gik ned i Porten for at vente. Porten var aaben, og i store Bølger rullede Sneen ind over hende, naar Vindstødene satte de hvide Masser i Fog.

Jonna stod paa sin Post. Kaaben tyngede hendes Skuldre, det var den eneste legemlige Fornemmelse, hun havde tilbage. Nu og da traadte hun det Par Skridt ud paa Gaden, og så op og ned, den barske Blæst jog hende atter i Ly.

Domkirkens Ur forkyndte, at Klokken var fire. Lidt efter kom en Vogn kørende.

Hjulene skar saa lindt i den bløde Sne. Noget fra Huset standsede Vognen. Ud steg Maja og en fremmed Mand i Officers-kappe.

Han bar Maja fra Vognen til Porten. Men Ordene, de hviskede til hinanden, gled henover Jonnas Hoved. Hun hørte ikke mere.

Vognen kørte videre.

Jonna laa i den hvide, fredelige Seng i Stuen med de tomme gulhvide Vægge, det ene høje Vindu, og den eneste Tulipan skydende frem af sit Løg.

Ogsaa to blaa Crocus var groet frem for hendes Øjne, groet Dag og Time, uimodstaaeligt, medens hun ikke blev træt af Betragtningen — en Morgen hang de og var gustne som to smaa Lig. Hun havde grædt, indtil man fjernede dem. Det huskede hun godt.

En Hyazinth havde hun gerne haft, for Duftens Skyld, men netop for Duftens Skyld ikke faaet. og hun forstod ogsaa, at det var bedst saadan.

Undertiden kunde hun om Natten længe efter at se, hvorvidt Blomsten var

naaet, men staa ud af Sengen og trække Gardinet fra, derpaa tænkte hun ikke. Hun havde det for godt i Sengen, hvor hun laa og faldt i Blund efter Blund Dagen igennem, saa Frøken Iversen maatte lægge sin kolde Haand paa hendes Pande for at faa hende vakt.

Frøken Iversen satte sig paa den eneste Stol og talte om Vejret derude, om den tilløbne Kat, der kom paa Besøg paa alle Værelser undtagen hos Fru Velløv, der fik Krampegraad ved Synet af en Kat — om Julekagen, der var i Ovnene nede i Kælderen og skulde skæres ud til Eftermiddagskaffen, talte i Øst og i Vest og forsvandt midt i en Sætning, medens Jonna laa døsende og huskede over paa, hvad der var bleven sagt, for straks efter at glemme det helt og atter synke hen i Blund.

Alle Ting forekom hende gode her, kun Morgenerne ikke, dem fandt hun afgjort besværlige og var helst sovet fra — men maatte det ikke.

Det var først Støjen henne ved Kakkel-ovnen, Pigernes Traven paa Gangen, saa Vaskningen og Haarets smertende Reden. Bagefter laa hun glad og befriet som efter en Fødsel og nød Theen med det friske Brød. Horn var hendes Yndlingsspise, og der var altid Horn, og Smørret duftede. Det kom ogsaa fra en Herregaard, kom ind i en Bøtte hver Lørdag. Jonna tænkte ofte paa den Bøtte, hvor rart det maatte dufte, naar Laaget kom af.

Hun befandt sig i Sengen som en Fugl i sin Rede, og naar Frøken Iversen talte om, at nu skulde hun snart op, fik hun Taarer i Øjnene og ondt i Baghovedet, og bad saa mindeligt for sig.

Doktor Gram havde sagt, at naar hun blot havde været oppe to Dage i Træk, skulde hun faa en Whist — og Whisten var en Fristelse.

Hun havde ellers, for ikke at sove hele Aftenen, faaet Lov at laane Kabalekortene. Frøken Iversen blandede dem, og Jonna

greb efter dem med Utaalmodighed i hver en Fingerspids, bredte dem ud paa Tæppet og begyndte. Men i hendes Hoved voldte de snart en Tummel og Hede, og hun endte med at drysse dem ned paa Gulvet — de gled saa lindt gennem Fingrene.

Allerhelst havde hun bedt om vaadt Sand og et Fingerbøl, eller en Bakke med fint, hvidt, tørt Havsand — men hun skammede sig for at sige det til Frøken Iversen.

Frøken Iversen var baade god og bestemt. Hun gættede præcist, naar de store Skygger begyndte at fare forbi Jonnas Øjne, og lagde saa en kold Haand fast over hendes Pande. Fluks blev de borte, og Jonna kyssede saa til Tak det hvide Haandlede.

Naar Frøken Iversen ikke var tilstede, havde Jonna Klokkestrengen lige ved sin Kind, og naar Tankerne kom i Vilderede, greb hun uvilkaarligt efter den.

Hun havde det ogsaa med, at en enkelt Ting gav sig til at løbe løbsk. Det allervanskeligste at faa standset var en Mølle. De fire Vinger blev ved at suse, blev ved at suse, saa Sveden løsnede sig og drev nedover Jonnas Ansigt.

Foruden Møllen var det galt med en Skov i Storm, hvor alle Trætoppene slingrede frem og slingrede tilbage, saa underlig søsygt og hjælpeløst.

Eller en Horde af vilde, gale Heste, der galopperede over Mark og Eng, men bedst som de var borte, fnysende og vrinskende stampede frem fra alle Kroge.

Eller blot et Fed speget Garn, der hang over to Stole, medens hun gik rundt og vandt det i Nøgle, og jo mere hun vandt, jo mere urede blev Garnet — tilsidst blev det som Majas Haar, naar det lige var vadsket.

Men naar Jonna kun huskede at ringe med Klokken, kom der straks et Menne-

ske og satte sig paa Stolen og strøg hende over Panden og sagde: — Saa, saa, nu tænker vi ikke mere paa det!

Og virkelig, saa tænkte hun ikke mere paa det.

Jonna var atter oven Senge, nu hver Dag. Paa det lille Bord ved Sengen laa et blegrødt Strikketøj med Pinde af Ben. Pindene holdt Jonna nok af at sidde med i Hænderne, de gled saa rart, ligesom Kort, og var kølige, men Garnet kunde hun ikke lide.

Hvergang Frøken Iversen raadede hende til blot at strikke en eneste Pind, sukkede hun dybt som foran et uoverkommeligt Arbejde.

— De er nu doven, Fru Krog! sagde Frøken Iversen.

— Doven! svarede Jonna og saa ud i Luften, ja doven er jeg! og brødebevidst listede hun en Haand ind i Frøken Iver-

sens og spurgte, om de saa skulde gaa en Tur.

De gik en Tur, op og ned i den lange Gang. Jonna saa til alle Dørene og derfra til Frøken Iversen, hun havde Mod paa et lille Besøg hos Fru Hansteen eller Grete Konink, der laa paa samme Gang.

Naar saa Frøken Iversen bankede paa, blev Jonna straks bange, men straks efter lykkelig. Og inde hos Fru Hansteen, der talte uden at holde op, drak de tynd Kaffe og spiste Sandkage, som Frøken Iversen lod bringe til dem alle tre. Men naar Fru Hansteen begyndte at vride sine Hænder og tale om, at under Jorden var bedst, sagde Frøken Iversen Farvel, nu gik de.

Grete Konink vilde kysse Jonna og ikke slippe hende. Hun sagde til Jonna: naar vi bliver ene, skal jeg fortælle Dem det altsammen. Han bedrager mig hver Nat. Jeg kan se det gennem Murene. Men hvem hun er, det kan jeg ikke se, det kan jeg ikke se

Jonna begyndte, ogsaa naar hun var ene, at tænke paa de andre, baade kort og længe, mest næsten paa Doktor Gram, som altid kom i Mørkningen nu og spaserede Tur med hende eller gav sig gode Stunder siddende paa Sengekanten, medens Jonna sad paa den eneste Stol.

— Vi er rigtignok bleven gode Venner, vi to, sagde han, og Dem skal vi snart faa rask igen. De skal blot lade være at spekulere over Tingene, det har De bedst af. Og ingen Kyllingesorger, hører De, ingen Kyllingesorger!

Jonna fandt, det var saadan et hyggeligt Ord: Kyllingesorger. Naar han sagde det, hørte hun det pippe og kagle og skrabe som i den grønne Gaard, naar alle Madam Jebjergs Høns skulde til Pinds, og Madammen selv med Lædersmæk paa Forklædet strøede en hel Vej af Korn hen til Hughuset, hvor Hønsene havde den halve Side.

Og Doktor Gram var ligesaa blid og

munter som Doktor Gether, hendes gode, gode Ven i Varde. Jonna huskede ham baade forfra og bagfra, og Blomsten i Knaphullet. Og i Varde huskede hun alle Gaderne Navne, og hvem der boede i det Hus og i det. Hun gik og legede med Varde som med en stor Billedbog.

Forbindelsen mellem Varde og nu, den var borte. Dèr var det tomme Rum, som hun ikke forsøgte at trænge ind i.

En Morgenstund, da Solen skinnede, og Jonna sad og nynnede paa en gammel Sang og saa ud i Haven, hvor Sneen smeltede af alle Kræfter og Granrisene stod og tabte deres Naale omkring Rosenbuskene, sagde Frøken Iversen, medens hun tog fast om begge Jonnas Hænder:

— Jeg skal hilse fra Deres Mand!

Jonna saa forundret paa hende, lyttende som efter Faldet af en Sten, der bliver kastet fra en stor Højde. Saa begyndte Læberne at skælve. Hun blev hvid i Ansigtet.

— Jeg skal hilse fra Deres Mand! sagde Frøken Iversen igen, roligt og med Eftertryk. Og kom saa, nu gaar vi en Tur. Men tag Sjal om, vi gaar ned i Haven.

Jonna adlød. Tankerne filtrede sig sammen som store Trærødder.

Om Eftermiddagen sagde Dr. Gram: — Jeg traf Deres Mand, han bad hilse! Hvad siger De om saadan et Vejr? Vi faar jo Sommer, inden vi ser os for!

Og da hun skulde sove, hviskede Frøken Iversen med sin store Mund: — Jeg skal hilse fra Deres Mand, han længes efter Dem!

Jonna laa ene i Mørket. Det var, som om Regndraaber faldt og faldt paa hendes Pande og hendes Haar, som om hun gik i en skyllende Regn. Saa sagtnede det.

Jonna puttede Haanden ind under Natkjolen, hun kunde ikke sove, naar den ikke laa dèr, under det venstre Bryst — for at passe paa. Ellers, vidste hun, vilde hun drømme, at de skar hendes Hjerte ud. Det gjorde saa ondt, naar de kom med Kniven. De havde Masker paa. Og de havde ikke Lov til det, Hjertet var dog hendes eget, det var Synd, de gjorde.

— Jeg skal hilse fra Deres Mand!

Der var ingen i Stuen, men Jonna hørte Ordene. Henne fra Døren. Henne fra Skabet. Fra Vinduet. Fra Loftet. Oppe og nede.

De kom marsjerende ind over Gulvet i Tusindvis, en hel Procession af de smaabitte 5 Øres Porcelænsdukker, hun engang samlede paa, i Nørresundby. De balancerede opad et Bændel — hvordan var det kommen der — op til Sengekanten, over Natkjolen, opad Halsen, Hagen, ud paa Næsen. Dèr nejede de én for én og hvi-skede: — Jeg skal hilse fra Deres Mand!

Jonna fik ondt i Øjnene af at se ind mod Næsen. Men det lød saa muntert og næsvist. Hun maatte le. Indtil en af Dukkerne, der var ganske nøgen, de andre havde en Stump gul Cigarbaand om Maven, sagde i en ynkelig Tone: — Jeg skal hilse fra Deres Mand!

Saa kom hun til at græde, og alle Dukkerne var borte, som Spøgelser, naar Klokken slaar Et.

Men næste Morgen, da Frøken Iversen bragte Hilsen fra baade Manden og Børnene, svarede Jonna med et sørgmodigt Smil: — Hils dem ogsaa fra mig!

Og i Dagens Løb sad Jonna foran Erintringens store, dybe Sø og fiskede op, som sorte og hvide Perler, hele den Skat af Minder, hun havde tabt hin Decembernat.

Hun spurgte Frk. Iversen, hvordan hun havde været i al den Tid, og den venlige Dame svarede, medens hun holdt Jonna om Haandleddet for at føle Pulsen: — Ja, i de første Dage laa De jo vekselvis og skreg og sukkede. Saa kom der en Tid, hvor De græd baade Dag og Nat og tiggede og bad om at se Deres Børn. Saa blev De stille og glemte. Og det var Meningen.

— Talte jeg i Vildelse? spurgte Jonna, medens blussende Rødme bredte sig over hendes magre Ansigt.

— Det gør man altid i den Tilstand! Frøken Iversen klappede hende paa Kinden.

— Sagde jeg noget, som

— Det har jeg glemt. Der er ingen, som lægger Mærke til, hvad der siges i Vildelse.

— Tak aah Tak, sagde Jonna lettet og greb Frøken Iversens Haand og lagde den til sine Læber.

— Kommer jeg nu snart ud?

— Vi faar se saasnart De er stærk nok.

Ernst kom, med hele Favnen fuld af Blomster, som han bredte ud paa Tæppet foran Jonna. Saa bøjede han sig ned og kyssede Jonna paa Øjne og Mund,

— Velkommen tilbage til Livet, lille Søvn-gængerske!

Jonna laa med lukkede Øjne: — Søvn-gængerske? Havde hun gaaet i Søvn? Hvor? Hvornaar?

Men Ernst pegede paa Blomsterne: — De er fra Maja, italienske Anemoner, og de er fra Aase, Roserne, og Forglemmigejerne fra Ester Violerne er fra mig.

Der hang noget ved Violerne, i et Papir: — Luk selv op, sagde han. Det var en Ring med en eneste dejlig klar Sten.

— Saadan noget faar man, naar man opfører sig net og bliver rask!

Han satte den paa Jonnas Finger, den var saa tung.

— Børnene? spurgte hun.

— De kommer en anden Dag. De laver formeget Halløj forresten er de saa skikkelige i denne Tid. Maja læser fra Morgen til Aften, det er alt det, vi ser hende til Maaltiderne.

— Og Aase?

— Hun regerer med Pigerne. Hun er striks, Aase!

Jonna var kommen til at ryste. Hendes Mand gik, paa et Vink fra Frøken Iversen, uden at tage Afsked.

Hele Dagen laa Jonna og tænkte paa det ene Ord: Søvngængerske. Henunder Aften spurgte hun Frøken Iversen, om hun vidste, hvad det betød.

Frøken Iversen gav hende først Kamillethe og sagde saa: — Jo, De var staaet op af Deres Seng og gaaet ned i Porten

i Natkjole og Aftenkaabe. Dèr laa De og
sov

Og Jonna fiskede de sidste sorte Perler
op fra Søens Bund.

Der kom nu Blomster til hende, i Hylde og Fylde, fra Vennerne. Hun så dem, lugtede til dem og lod dem bringe ud. Duften var hende for stærk, nu hun atter holdt Sengen.

Der blev bragt en Buket røde Nelliker fra Janus Kelst.

Jonna så paa dem, til hendes Øjne var som brændende Kugler. Hun krystede dem i sine Hænder, gemte dem under Tæppet. Frøken Iversen listede dem sagte bort, paanær én, som hun stillede i et Glas ved Sengen.

Længe stod hun med Kortet og læste paa dets Bagside: Hjertelig Hilsen fra Genboen. Saa rystede hun paa Hovedet og

saå hen til Jonna, der i Søvn holdt Hænderne over sine Øjne.

Men om Natten kimede Fru Krog Vaagekonden ind og raabte uden Ophør: — De skærer mit Hjerte ud! De skærer mit Hjerte ud!

Ved Pinsetide rejste Ernst Krog til Thüringen med sin syge Kone. Han havde, fra Lægen, Ordre til at anbringe hende et Sted, ligegyldigt hvor, blot et Sted, hvor hun selv ytrede Ønske om blive.

Ilmenau 14. Dec.

Kære Søster Inge!

Min kærligste Tak for alle dine Breve. De glædede mig usigeligt, men jeg overkommer ikke at besørge mere Post end den ene Gang om Ugen til Ernst, og det er jo mest saadan om, hvordan jeg har det. Det er jo derfor, jeg er her. Nu har jeg taget mig sammen, saa du dog faar et Brev inden Jul, hvis jeg da ellers kan finde noget at skrive om.

Du, som selv har været i Thüringen, véd jo meget bedre, hvordan her ser ud, og mine Dage gaar saa ganske ens, at jeg knap véd, naar en ny Uge begynder. Det er nu ikke sandt, for om Mandagen faar

jeg Brev fra Ernst og Aase, derfor har jeg altid lidt Feber Søndag Nat.

Jeg har næsten hele Hotellet til min Raadighed, de fleste Gæster er nemlig rejst for at holde Jul hjemme, men der ventes til Gengæld mange, som netop vil holde Jul her. Folk er meget elskværdige og forekommende imod mig, men jeg lærer dem ikke nærmere at kende, du véd, jeg tør ikke saa godt med de fremmede Sprog, naar det gælder at tale, kun Værtsfolkene, de er saa jævne. Men saa nøjes jeg med at se paa dem og tænke mig, hvordan de er, det er ogsaa meget adspredende.

Her er en stor Altan ud mod Bjærgene, der er nok koldt men ingen Blæst, og dèr gaar jeg mine fleste Ture istedetfor at klatre rundt og se paa Udsigter. Naar jeg har gaaet langt, bliver jeg træt og maa ligge i Sengen i flere Dage, derfor passer jeg meget paa ikke at overanstrenge mig. Undertiden er jeg saa doven, at jeg spiser oppe paa Værelset blot for at kunne sidde

med begge Albuer paa Bordet — kan du huske, den slemme Vane havde jeg ogsaa, da jeg var Barn.

Fed er jeg nu ikke bleven, skønt det var Meningen med den Spisen hveranden Time, men jeg tænker, det er Bjærgluften, der tærer. Ellers har Opholdet her i Thü- ringen bekommen mig godt i alle Maader, og jeg har næsten aldrig en nervøs Fornemmelse mere, hverken i Hoved eller Hjerte. Det eneste er, at jeg endnu af og til bliver svimmel om Natten, det er vist Blodet, der gaar fra Hjernen. Det kommer ogsaa kun, hvis jeg begynder at spekulere.

Jeg havde nu ikke troet, der kunde være saa smukt udenfor Danmark. De mange Grantræer omkring og deres Duft er som en hel Medicin for mig. Det er ogsaa et morsomt Træf, at jeg lige kommer hjem til et Grantræ, for jeg kommer hjem, Ernst henter mig. Heller ikke havde jeg troet, Ernst kunde være saa hyggelig og opmærksom at rejse med, han var her en

hel Maaned og havde hverken travlt eller snakkede Forretning eller noget. Han sagde, vi skulde bare lade, som om vi havde Sommerferie, og det lod vi. Han passede paa, der altid var en Vogn til at køre os — for gaa kunde jeg jo næsten ikke dengang — og at vi kom til at sidde ved et Bord alene og saadan. Jeg græd meget, da han rejste, men det var nødvendigt. Det var noget med Børnene. Hvad det var, fik jeg ikke at vide, jeg skal jo forholde mig i Ro, men det var noget med dem. Nu har Maja været i Paris lige fra Juni, hun studerer fransk og har meget travlt. Af og til faar jeg et Brevkort fra hende, men Aase skriver hver Uge et Firesiders Brev om Ester og Pigerne og Huset, skønt hun ikke holder af mig. (Mere om et Par Dage, jeg blev saa træt.)

Igaar kom der Brev fra Ernst, og paa Lørdag henter han mig. Det er dog godt at have et Hjem. Han skriver, baade Aase

og Ester glæder sig meget til at se mig igen, og hele Huset bliver gjort rent som om Foraaret. Aase fører Pigerne an. Og naar jeg kommer, har de en stor Glæde til mig, noget som jeg slet ikke havde tænkt eller drømt. Det er godt nok, men jeg vilde ønske, han ikke havde skrevet det, jeg er saa bange for Overraskelser, og nu nænner jeg jo ikke at bede ham om at sige mig, hvad det er, naar det skal være en Overraskelse. Mon det er Maja, der kommer hjem. Nej, jeg kan ikke skrive mere, jeg tænker kun paa det. Glædelig Jul, kære Inge, hils din Mand meget og vær selv kærligst hilset fra

Jonna.

Jeg skal nok meddele dig, hvad det er.

Aarhus 2den Juledag.

Kære Inge!

Jeg er meget træt efter Rejsen, men jeg vil holde mit Løfte. Overraskelsen var, at

Maja Juleaften blev viet til Fabrikant Kelst, Janus Kelst, som jeg maaske før har nævnet. Han er vor Genbo, og de har lært hinanden at kende fra Vindu til Vindu...

.....

.....

Aarhus 29. Dec.

Kære Moster Inge!

Du bliver maaske forbavset over at faa Brev fra mig, men jeg véd, du holder meget af Mor, og derfor skriver jeg. Mor er nemlig meget syg, og Lægerne tror ikke, hun kommer sig mere. Du kan nok forstaa, vi er meget bedrøvede allesammen, og saa tænkte jeg, at du maaske vilde besøge hende, inden det bliver forsent. Fra Far skulde jeg hilse og sige, at du var inderlig velkommen og bede dig ikke være vred paa ham men komme. Mor kalder nemlig paa dig, og hun kan ikke forstaa, du ikke kommer. Mor kom hjem den 23nde om Aftenen og var meget træt efter Rejsen, men ellers godt tilpas. Juleaftens Dag

blev min Søster Maja gift med Fabrikant Kelst, ja, det staar nu i et Brev, Mor begyndte paa til dig, og det kom vist for pludseligt, for to Dage efter, midt i Brevet til dig, blev Mor syg. Lægerne siger, vi maa ikke ønske hende Livet, hun kan nemlig ikke mere faa sin Forstand. Der er sprunget noget i hende. Hvis du altsaa kan, vil jeg bede dig komme snart. Maaske kender hun dig ikke, men jeg tror dog, det vil berolige hende at høre din Stemme. Os kender hun ikke mere. Mor har haft en Sorg, men hvis du ikke véd noget derom, har jeg ikke Ret til at fortælle noget. Skulde Mor nu leve, hvad ingen tror, tager jeg med og bliver hos hende paa Sindssygeanstalten. Jeg vil ikke have, hun skal være alene mellem Fremmede, som maaske bliver utaalmodige, og desuden synes jeg Livet er saa grimt, at jeg ikke bryder mig om at bo i Aarhus.

Med venlig Hilsen.

Aase Krog.

Aarhus 31. Dec.

Kære Moster Inge!

Far har telegraferet, men jeg vil skrive alligevel. Du har været saa god imod Mor, og det vil jeg takke dig for. Jeg kan godt huske, hvor glad Mor blev for dine Breve, dengang vi boede i Varde. Dengang holdt jeg ikke meget af Mor, jeg troede noget ondt om hende. Det har jeg ogsaa troet her, og jeg har gjort noget engang, som jeg fortryder meget. Men det kan ikke nytte noget nu. Det var vist ogsaa godt, at Mor døde, hun var helt graahaaret og gul i Ansigtet, og jeg tror nok, hun kunde se, at vi saa, hun var bleven gammel. Far beder mig hilse. Han var hos hende, og lige i sidste Øjeblik kendte hun ham.

Med venlig Hilsen.

Aase Krog.

KARIN MICHAËLIS:

BARNET

Fortælling

2. Oplag. 2 Kr. 50 Øre

LILLEMOR

Fortælling

3. Oplag. 3 Kr.

SØNNEN

Fortælling

4 Kroner

HELLIG ENFOLD

Fortællinger

3 Kr. 50 Øre

GYDA

Fortælling

4 Kr. 50 Øre

MUNKEN GAAR I ENGE

Fortælling

3 Kr.

TOMMELISE

Fortælling

3 Kr. 75 Øre

